

Årsmelding 2022

ALLMENNEMEDISINSK FORSKNINGSENHET I TRONDHEIM

Norges teknisk naturvitenskapelige universitet

Fakultet for medisin
og helsevitenskap
Institutt for samfunnsmedisin
og sykepleie

Årsmelding 2022

[Allmenmedisinsk forskningsenhet](#)

Institutt for samfunnsmedisin og sykepleie

Postadresse: NTNU, Fakultet for medisin og helsevitenskap

Institutt for samfunnsmedisin og sykepleie

Postboks 8905, 7491 Trondheim

AFEs ledergruppe: Linn Getz (leder), Linn.getz@ntnu.no,

Bente Prytz Mjølstad og Bjarne Austad

Foto: Anne-Line Bakken (klinikk), NTNUs billedarkiv (bygninger og ansatte).

Forord

[Allmenntmedisinsk forskningsenhet \(AFE\) i Trondheim](#) ble etablert i 2006 med finansiering fra Helsedirektoratet, på linje med tilsvarende enheter i Tromsø, Bergen og Oslo. Enheten er organisert som et eksternfinansiert prosjekt ved Institutt for samfunnsmedisin og sykepleie (ISM) under NTNUs Fakultet for medisin og helsevitenskap. I 2022 var vår stab av seniorer omtrent den samme som foregående år. Både internt og i samarbeid med andre er vi involvert i en rekke prosjekt og veileder en variert gruppe stipendiater og forskere, både fastleger og fagfolk med annen bakgrunn. Året 2022 var pga. den kritiske situasjonen i fastlegeordningen krevende for de av AFEs ansatte som også arbeider som allmennleger. Trange økonomiske rammebetingelser er også en utfordring. Samtidig er vi høyt motiverte for å forsette arbeidet med å styrke og videreutvikle norsk allmenntmedisin og primærhelsetjeneste som bærebjelker i den norske velferdsstaten.

Blant faglige høydepunkter i 2022 var bred og entusiastisk deltakelse i Nordisk Kongress i Allmenntmedisin i Stavanger i juni. Der var AFE Trondheim representert gjennom flere plenumsforelesninger, vitenskapelige foredrag, workshops og symposier. Andre gode nyheter inkluderer videre samarbeid med AFE Bergen om innovasjonsprosjektet Bærekraft på legekantoret, samt inklusjon i AFE Nords nye forskningsnettverk om Overdiagnostikk og bærekraft i helsetjenesten. En lege med veiledning fra AFE Trondheim forsvarte sin doktorgrad i 2022. Blant miljø vi samarbeider med kan vi nevne Helsetjenesteforskninggruppa ved ISM, Helseundersøkelsen i Trøndelag (HUNT), Senter for faglig kommunikasjon ved Institutt for språk og litteratur ved NTNU og Helseinnovasjonssenteret i Kristiansund. AFE Trondheim er, sammen med resten av det lokale allmenntmedisinnmiljøet, ajour med våre oppdrag knyttet til fellesprosjektene PraksisNett og Nasjonal Forskerskole i Allmenntmedisin.

I denne rapporten kan du lese mer, både om det som her er nevnt og mye annet. Du kan også se hvordan vår aktivitet gjenspeiles i rapporteringssystemet Cristin.

Linn O. Getz,

Forskningsleder ved AFE-Trondheim

Trondheim, 29. mars 2023

Ledertrioen i AFE Trondheim: Bjarne Austad (t.v.), Bente Prytz Mjølstad og Linn O. Getz (AFE leder, t.h.).

Innhold

Forord	3
AFE Trondheim: rammebetingelser og strategi	5
Ansatte og tilknyttede i AFE	7
Disputas i 2022 veiledet av AFE seniorer	10
AFEs publisering og formidling: Cristin 2022	12
Vitenskapelige originalartikler - tematisk	12
Andre vitenskapelige artikler, abstracts, postere, keynotes	15
Vitenskapelige abstracts/foredrag	16
Formidling.....	23
Glimt fra formidling 2022	25
Samarbeid og faglige nettverk - internasjonalt, nordisk, nasjonalt og lokalt	28
Glimt av vitenskapsteoretisk arbeid rettet mot allmenntilleggsmedisin og primærhelsetjeneste	34
Søknader sendt i 2022	35
Pågående innovasjonsprosjekt: Bærekraft på legekantoret	38
Forskningsprosjekter i 2022	39
Avsluttet NFR Prosjekt: Motivational Interviewing and Stakeholder Coordination to Improve Return to Work: arandomised, controlled trial with mixed methods	39
Phd-prosjekter med AFE ansatte veiledere.....	40
Postdoc prosjekter og samarbeidsprosjekter med andre miljø	49
AFU – prosjekter.....	55
Hovedoppgaver medisin, masteroppgaver og andre mindre prosjekter i regi av AFEs faste seniorer.....	57
Andre eksterne prosjekt.....	58
AFE ansatte/tilknyttedes verv 2022	63
Økonomi – AFE Trondheims basismidler 2022.....	65

AFE Trondheim: rammebetingelser og strategi

Fra 2006 har de allmennt medisinske forskningsenhetene i Tromsø, Trondheim, Oslo og Bergen årlig fått tildelt midler via statsbudsjettet etter søknad til Helsedirektoratet. De senere år har tildelingen ligget konstant på 16,5 mill. kr. per år, fordelt på de fire AFE-ene. Enheten i Trondheim er organisert under *Fagenhet for Allmennt medisin og Medisinsk etikk* som i tillegg til forskende allmennt leger rommer etikere, psykologer og sosiologer. Institutt for samfunnsmedisin og sykepleie har arbeidsgiveransvar for personer som mottar lønnsmidler gjennom AFE.

AFE Trondheim er en av 15 forskningsgrupper ved ISM (se bilde). AFE har tett samarbeid med flere av disse, spesielt Helsetjenesteforskning, Arbeid og helse, Barn og unges helse og velferd og Aldring og eldres helse, se <https://www.ntnu.no/ism/forskning>.

I tillegg til Phd-kandidater som veiledes av AFE-ansatte, er AFE Trondheim til enhver tid hjemstavn for et knippe fastleger med «såkorn-stipend» fra Allmennt medisinsk Forskningsutvalg (AFU). For å gjøre unge kolleger kjent med AFEs perspektiv, tilbyr vi også små forskningsprosjekter innenfor AFEs satsningsområder (praksisnær forskning og primærmedisinsk teoriutvikling) i form av Hovedoppgaver i medisin og Masteroppgaver i folkehelse. I slike tilfeller er det et eksplisitt mål at oppgaven omarbeides til en vitenskapelig publikasjon.

Ansatte ved AFE har ikke undervisningsplikt, men vi bidrar til undervisning innenfor egne forskningsfelt, i tillegg til ordinære undervisningsoppgaver flere av AFE-seniorene har i sine ISM-stillinger. Vi profilerer også akademisk allmennt medisin gjennom regelmessige bidrag til de obligatoriske grunnkursene for spesialistutdanningen i allmennt medisin.

De fleste forskerne og stipendiatene ved AFE Trondheim har kliniske bistillinger.

Ansatte som mottar basismidler fra AFE-budsjettet bidrar til å skaffe finansiering fra andre kilder til Phd-stipendiater og andre forskningsprosjekter. Disse midlene kan komme flere ulike kilder, blant annet Allmennt medisinsk Forskningsfond (AMFF), Norges Forskningsråd (NFR), Samarbeidsorganet, Stiftelsen Dam og universitetsinterne strategi – og omstillingsmidler (RSO).

Forskningsgrupper

[Aldring og eldres helse](#)

[Allmennt medisinsk forskningsenhet \(AFE\)](#)

[Arbeid og helse](#)

[Barn og unges helse og velferd](#)

[Befolkningsbaserte helseundersøkelser \(HUNT\)](#)

[Epidemiologi og medisinsk statistikk](#)

[Global helse](#)

[K.G. Jebsen-senter for genetisk epidemiologi](#)

[Helsekommunikasjon: Pasientopplæring og brukermødvirkning](#)

[Helsetjenesteforskning](#)

[Innovasjon i profesjonsutdanning](#)

[Kvinnehelse og reproduksjonsepidemiologi](#)

[Medisinsk etikk](#)

[Muskel- og skjelett](#)

[Senter for helsefremmende forskning](#)

[Sykepleie - fag og profesjon](#)

05 OKT 2022

Strategi for forskning og fagutvikling

Da AFE Trondheim ble etablert i 2006, valgte enhetens første leder, professor i allmenntillegisin Irene Hetlevik, en todelt strategi for forskningen innen AFE:

1) Praksisnær empirisk forskning, og

2) Primærmedisinsk teoriutvikling.

Strategien er fortsatt gyldig. Det er naturlig nok en del overlapp mellom de teoretiske og praktiske tilnærmingene.

Praksisnær empirisk forskning spenner fra store registerstudier (basert på sentrale nasjonale registre og bl.a. Helseundersøkelsen i Trøndelag, HUNT) via surveyundersøkelser blant fastleger til kvalitative studier av pasienters og fagfolks erfaringer. Det er også et mål å anvende den nye infrastrukturen PraksisNett. Forskningstema i 2022 har inkludert svangerskaps- og barselsomsorg i allmenntillegisin, digitale konsultasjoner, fastlegens rolle overfor ungdom inkludert unge asylsøkere, årsaksfaktorer bak overvekt, diagnostikk av medisinsk uforklarte symptomer og plager, tiltak for å unngå uhensiktsmessig bruk av medisinske utredninger og vanedannende medisiner i klinisk praksis, samt oppfølging av dren i ørene hos barn.

AFE Trondheims strategi 2006-	
Praksisrelevant empiri	Utvikle teorigrunnetaget
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Modelleringsstudier (HUNT) ▪ Kliniske retningslinjers anvendbarhet ▪ Kvalitative studier ▪ Surveys om aktuelle tema ▪ Registerstudier PHT ▪ Kliniske studier inkl rehab, PNI ▪ PraksisNett! ▪ Arv x miljø (!)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Risikobegrepet ▪ Personsentrert medisin ▪ «Bio-psyko-sosial» og biologi/biografi samspill ▪ Kompleksitet og kausalitetstenkning i praksis ▪ Utøve verdigrunnetlag i praksis («core values») ▪ Sum: BÆREKRAFT

Primærmedisinsk teoriutvikling: Ved å framheve begrepet teori, retter vi oppmerksomheten mot den vitenskapsteoretiske tenkningen og de forståelsesmodeller som ligger til grunn for klinisk virksomhet i primærhelsetjenesten. Det kan sies å omhandle premisset for «den biopsykososiale modellen» som generelt anbefales som utgangspunkt for god allmenntillegisin. Et pågående Phd-prosjekt kombinerer en empirisk tilnærming med vitenskapsteoretiske perspektiv på sammenhengene mellom

belastende livsrefaringer og helse. Vi har også arbeidet videre med kompleksitetsteori og bærekraftperspektivet.

Siden oppstarten i 2006 har AFE Trondheim hatt flere prosjekt der tema er *kliniske retningslinjer for primærhelsetjenesten* (se tidligere årsmeldinger). Vi har fortsatt ett prosjekt i denne porteføljen som omhandler palliasjon i primærhelsetjenesten.

Ansatte og tilknyttede i AFE

I 2022 har 10 medlemmer i forskergruppen mottatt lønnsmidler fra AFEs basismidler, hvorav 7 seniorer med doktorgrad, en stipendiat og to administrativt ansatte i små stillinger.

Forskere

Linn Okkenhaug Getz, AFE-leder. Lege, seniorforsker, Ph.d.

50% stilling i AFE 1.1. – 31.12.22

50% Professor i medisinske atferdsfag, ISM

10% stilling Nasjonal Forskerskole i Allmenntmedisin (NAFALM) i regi av UiO.

Gunnhild Åberge Vie, Lege, seniorforsker, Ph.d.

50% stilling i AFE 1.1-31.12.22

50% stilling som førsteamanuensis i allmenntmedisin, ISM

Bente Prytz Mjølstad, seniorforsker, Ph.d., spes. i allmenntmedisin, fastlege.

Ansvarlig for AFEs-bloggside

40 % stilling i AFE 1.1. – 31.12.22

40% førsteamanuensis i allmenntmedisin ved ISM

Fastlegevikar Saksvik Legekontor, Malvik kommune.

Egil Fors, seniorforsker, Dr.med., spesialist i allmenntmedisin og psykiatri

20 % stilling i AFE 1.1. – 31.12.22

50% Professor i allmenntmedisin ved ISM

Overlege, Unicare Coperio (utredning og rehabilitering ved kroniske smerter og utmattelse).

Bjarne Austad, seniorforsker, Ph.d., spes. i allmenntmedisin, fastlege

10% stilling i AFE 1.1. - 31.12.22

50% førsteamanuensis ved ISM

Fastlege ved Øya Legesenter

Ingrid Baasland, seniorforsker, Ph.d., spes. i gynekologi og sentral i utforskning av livmorhalsscreeningprogrammet

20% AFE 1.1. - 31.12.22

30% stilling som postdoc ved Kreftregisteret

Gynekolog ved Baasland Klinikken, Trondheim

Gjertrud Moe, Psykolog,
100% Phd-stipendiat Trondheim Universitetskommune/AFE
Lønn 4 mnd i Phd periode 1.9.22- 31.12.22 pga forsinkelser/pandemi

Johann Agust Sigurdsson, Dr.med. Prof. emeritus og spes. i allmenntidisin
10% pensjonistavtale (timebasert) i AFE 1.1. – 28.02.22
Leder av Nordic Federation of General Practice (NFGP)
Vikariater som allmenntidlege i Reykjavik

Andre tilknyttede seniorforskere

Anne-Sofie Helvik, Professor i Aldring og helse, ISM.

Anna Luise Kirkengen, Dr. med. Prof emerita i allmenntidisin, spes i allmenntidisin,

Irene Hetlevik, Dr.med. Prof emerita i allmenntidisin, spes. i allmenntidisin
Biveileder for AMFF stipendiat Anne Fasting.

Ingrid Følling, Phd Førsteam. IKOM, MH, NTNU, 40% Forsker, Regionalt senter for fedmeforskning og innovasjon (ObCe), St. Olavs Hospital. 20% Forsker II, Nasjonalt senter for kultur, helse og omsorg, Nord Universitet.

Administrativ støtte

Eirin Barkhall, stud. med. Administrativ støtte PraksisNett Midt.
Timebasert lønn fra AFE 2022

Imrana Kreso, Førsteseekretær 30% 1.12 - 30.12.21

Ph.d. stipendiater med ekstern finansiering, veiledet av AFE ansatte

Marianne Rønneberg, Phd-stipendiat, spes i allmenntidisin, fastlege.
50% Phd-stipendiat med midler fra AMFF
Fastlege Tingvoll og praksislærer NTNU
Hovedveileder Linn Getz, Biveileder Bente Mjølstad.

Anne Fasting, Phd-stipendiat, spes i allmenntidisin, overlege
50% stipendiat med midler fra AMFF og AFE.
70% overlege, palliativt team for primærhelsetjenesten, Helse Møre og Romsdal HF
Hovedveileder Bente Mjølstad, biveileder Irene Hetlevik.

Gjertrud Moe, Phd-stipendiat, psykolog
100% Phd-stipendiat med midler fra NTNU-Trondheim Universitetskommune.
Samarbeid mellom Forskningsgruppene AFE og Barn og Unges helse og velferd.
Biveiledere: Bente Mjølstad og Linn Getz, AFE.

Lillian Karlsen, offentlig PhD- kandidat
100 % offentlig PhD- kandidat.

50% finansiering gjennom Forskningsrådets offentlig PhD- ordning og 50 % finansiering v/ Helseinnovasjonssenteret.

Hovedveileder: Anne-Sofie Helvik (ISM), Biveileder: Bente Prytz Mjølstad (AFE, ISM) og Bjarte Bye Løfaldli (Helseinnovasjonssenteret).

Ragne Victoria T K Stauri, lege

100% Phd-stipendiat støttet av NFR.

Samarbeid mellom forskningsgruppene AFE og Helsetjenesteforskning.

Hovedveileder: Gunnhild Åberge Vie, AFE.

Kirsti Wahlberg, lege

100% stipendiat med RSO-midler.

Samarbeid mellom forskningsgruppene AFE- Helsetjenesteforskning

Hovedveileder: Gunnhild Åberge Vie, AFE.

Ellen Rabben Svedahl, lege

100% Stipendiat, støttet av NFR og ISM.

Samarbeid mellom forskningsgruppene AFE og Helstjenesteforskning.

Biveileder: Bjarne Austad, AFE. *Disputerte i mai 2022.*

Per Kristian Teigen, lege

50% Stipendiat, parallellt med LIS i gynekologi

Hovedveileder: Egil A. Fors, AFE

Finansiering: Norske Kvinners Sanitetsforening.

Merethe Eide Gotaas, lege

Finansiert av: Samarbeidsorganet mellom Helse Midt-Norge RHF og NTNU

Hovedveileder: Egil A Fors, AFE

Disputas planlagt Høsten 2023.

Nina Groven, M Sci

100% stipendiat Institutt for psykisk helse, MH-fak

Finansiert av Samarbeidsorganet mellom Helse Midt-Norge RHF og NTNU,

Biveileder: Egil A Fors, AFE

Disputas planlagt juni 2023.

Cheneso Moumakwa, fastlege, spes i samfunnsmedisin

Phd-stipendiat med midler fra AMFF. Permisjon i 2022 pga stilling som

Kommuneloverlege og smittevernansvarlig i Røyrvik-Lierne.

Hovedveileder: Linn Getz, Biveiledere Bente Mjølstad og Aslak Steinsbekk.

Stipendiater med Allmennpraktikerstipend (AFU)

Kari Thori Kogstad, spes. i allmennmedisin og fastlege ved Gjerdrum legesenter,

Muhunthan Navaratnam, spes. i allmennmedisin og fastlege i Molde,

Christine Agdestein, spes. i allmennmedisin og fastlege,

Anne Jølle, ph.d., spes. i allmennmedisin og fastlege, 6 mndr tema-utlyst AFU stipend.

Disputas i 2022 veiledet av AFE seniorer

Ellen Rabben Svedahl, lege

Health services under pressure: General Practitioners' workload, gatekeeping and patient safety

Disputas 20.05.22. Veiledere: Johan Håkon Bjørngaard, Kristine Pape og Bjarne Austad (AFE).

Bedømmelseskomité: Unni Ringberg, UiT Norges arktiske universitet, Øyvind Erik Næss, Universitetet i Oslo, og Linn Beate Strand, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet.

Prøveforelesning: *Hvordan kan en sikre god kvalitet på fastlegenes arbeid i sin fastlegepraksis og som legevaktsleger på pasientsikkerhet, pasientflyt og kostnader?*

Finansiering: Norges Forskningsråd

Avhandling: [NTNU Open: Health services under pressure: General practitioners' workload, gatekeeping, and patient safety](#). ISBN 978-82-326-5841-1

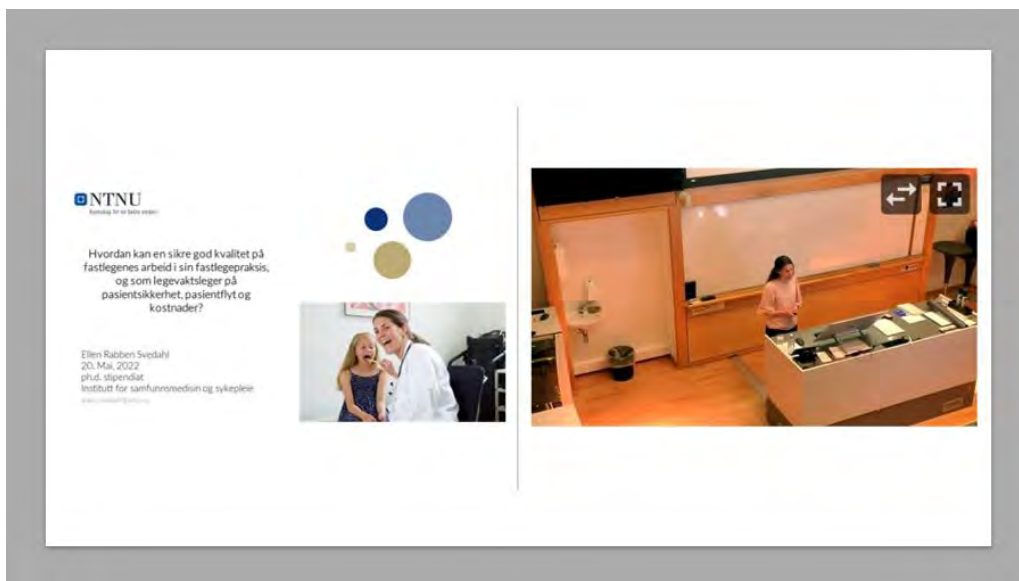
Klipp fra Phd-ens sammendrag:

Bakgrunn: Med en økende og aldrende befolkning verden over øker presset på helsevesenet og kapasiteten utfordres. Tidligere forskning har imidlertid vist betydelige variasjoner i helsetjenestebruk, som kan tolkes som uttrykk for både skjevfordeling og mulig overforbruk. Slik variasjon, blant annet i henvisningspraksis, er vist å ha sammenheng med ulike egenskaper ved leger og ved helsetjenesten. Dette er forhold som er vanskelig å undersøke på en god måte; randomiserte kontrollerte studier er etisk og praktisk utfordrende, mens observasjonelle data er sårbare for skjevheter, ved at tjenestene og pasientgruppene ikke er sammenliknbare. Dette preger den eksisterende litteraturen. Konsekvensene av slik variasjon er også sparsomt beskrevet tidligere.

Formål: å undersøke hvordan ulike faktorer påvirker dynamikken og særlig pasientflyten mellom primær- og spesialisthelsetjenesten, og hvordan dette igjen påvirker videre helsetjenestebruk og pasientsikkerhet. Vi ønsket å undersøke hvordan arbeidspress påvirket måten legene arbeider på, hvordan ulike legeegenskaper påvirker pasienters sjanse for å bli lagt inn på sykehus og deres påfølgende helsetjenestebruk. Videre ønsket vi å undersøke hvordan eldre pasienter på legevakt blir påvirket av legens beslutning om henvisning til sykehus, særlig i de tilfellene hvor det kan være tvil om henvisningen. I tillegg til å se på pasientsikkerhet, ønsket vi også å belyse hvordan beslutningen om henvisning kan tenkes å belaste eller avlaste helsetjenesten gjennom endret bruk av fastlege eller spesialisthelsetjenesten for disse pasientene i tiden etter legevaktkontakten.

Metode og materiale: Med kvalitative intervju har vi undersøkt hvordan 23 fastleger og 10 av deres medarbeidere opplevde arbeidsbelastning i hverdagen. I kvantitative analyser av store norske registerdata har vi forsøkt å ta hensyn til utfordringer som ofte følger analyser av observasjonelle data. Fortolkningen av kvantitative analyser av registerdata må ta høyde for betydelige utfordringer sammenlignet med intervensjonsstudier.

Resultater: I artikkel 1 fant vi at fastlegene og medarbeiderne vi intervjuet opplevde et stadig økende arbeidspress, i tillegg til naturlige svingninger gjennom uken og året. De pekte på et vidt spenn av årsaker. Videre var legene oppmerksomme på at høyt arbeidspress hadde hovedsakelig ugunstig påvirkning på måten de arbeidet på, og de uttrykte bekymring for at dette ikke var bærekraftig. I den første kvantitative studien (artikkel 2) fant vi at ulike egenskaper hos fastleger som jobber legevakt, har betydelig påvirkning på pasientenes sjanse for å bli akuttinnlagt. Mannlige leger, og eldre leger, la inn en lavere andel av pasientene enn sine kvinnelige og yngre kolleger. Det var liten forskjell på om legen var spesialist i allmenntilleggsmedisin eller ikke, mens leger med lav erfaring la inn en litt høyere andel pasienter. I møte med like pasienter var det som så ut til best å kunne forklare legens beslutning om innleggelse, denne legens innleggelsespraksis de siste fire måneder, målt som andel av denne legens tidligere pasienter som ble akuttinnlagt fra legevakt. I denne studien fant vi små forskjeller i dødelighet de neste 30 dager etter en legevaktkontakt, knyttet til egenskaper ved legevaktlegen. I den neste kvantitative studien (artikkel 3) fant vi at pasienter over 64 år som vi antok var ukjente for legen, og som fikk henvisning til sykehus basert på legens henvisningspreferanse, hadde betydelig mer sykehusbruk de første ti dagene, sammenliknet med å ikke henvises. Videre fant vi at disse pasientene også fikk høyere bruk av spesialisthelsetjenester og også etter hvert primærlegetjenester i løpet av det påfølgende halve året. Et viktig funn var at pasientene som ble anslått å ha blitt henvist på bakgrunn av legens henvisningspreferanse også hadde omtrent halvert risiko for å dø de første 10 dagene etter legevaktkontakten.

Glimt fra Ellen Rabben Svedahls prøveforelesning i mai 2022

AFEs publisering og formidling: Cristin 2022

- ✓ 21 vitenskapelige originalartikler.
- ✓ 3 teoretiske oversiktsartikler
- ✓ 1 lederartikkel, 2 fagbokkapitler, 1 short communications, 2 postere
- ✓ 9 kronikker, inviterte gjesteskribent-tekster og liknende fagartikler
- ✓ 29 fagfelleverderte abstracts/foredrag på vitenskapelige kongresser
- ✓ 4 åpnings/plenumsforedrag på kongresser i allmenntidisin - atferdsmedisin
- ✓ 45 vitenskapelige foredrag for ulike kategorier fagutøvere ved seminarer og kurs
- ✓ 7 populærvitenskapelige foredrag for allmennheten
- ✓ 13 mediaoppslag inkludert intervjuer og podcaster.
- ✓ 1 bokanmeldelse.
- ✓ 8 innlegg på AFE Trondheims bloggside

Vitenskapelige originalartikler - tematisk

FASTLEGGERS ARBEID, INKL HELSETJENESTEFORSKNING

Johnsen, Tor Magne; Norberg, Børge Lønnebakke; Helgetun Krogh, Frode; Vonen, Hanne Dahl; Getz, Linn Okkenhaug; Austad, Bjarne.

The impact of clinical experience on working tasks and job-related stress: a survey among 1032 Norwegian GPs. *BMC Primary Care* 2022; Volum 23 (1) NTNU UNN

Linné, Kristjan; Thorsteinsdóttir, Heidrun Sjöfn; Sigurdsson, Johann Agust; Sigurdsson, Emil Larus; Gudmundsson, Larus Steinthor. Co-prescribing of opioids and benzodiazepines/Z-drugs associated with all-cause mortality—A population-based longitudinal study in primary care with weak opioids most commonly prescribed.

Frontiers in Pharmacology 2022; Volum 13. NTNU

Rønneberg, Marianne; Mjølstad, Bente Prytz; Hvas, Lotte; Getz, Linn Okkenhaug. Perceptions of the medical relevance of patients' stories of painful and adverse life experiences: a focus group study among Norwegian General Practitioners. *International Journal of Qualitative Studies on Health and Well-being* 2022; Volum 17(1). NTNU

Svedahl, Ellen Rabben; Pape, Kristine; Austad, Bjarne; Vie, Gunnhild Åberge; Anthun, Kjartan Sarheim; Carlsen, Fredrik; Davies, Neil Martin; Bjørngaard, Johan Håkon. Impact of altering referral threshold from out-of-hours primary care to hospital on patient safety and further health service use: a cohort study. *BMJ Quality and Safety* 2022. NORD NTNU SINTEF

Kogstad, Kari Thori; Getz, Linn Okkenhaug. Å se mennesket. Kan innsikt i psykoterapi bidra til bedre møter hos fastlegen? *Michael* 2022; Volum 19. s.143-159 NTNU

Walderhaug, Karina Ellingsen; Nyquist, Marie Kaltenborn; Mjølstad, Bente Prytz. GP strategies to avoid imaging overuse. A qualitative study in Norwegian general practice. *Scandinavian Journal of Primary Health Care* 2022 s.48-56. NTNU

HELSE, PALLIASJON, HJEMMETJENESTER, REHABILITERING, KRONISK SMERTE

Gjertrud Moe, Borgunn Ytterhus. Health and meaning through "doings": A qualitative study with young unaccompanied refugees in Norway. *Soc Sci Med* 2022 Dec;315:115542. doi: 10.1016/j.socscimed.2022.115542. Epub 2022 Nov 17. NTNU

Johannessen, Aud; Helvik, Anne-Sofie; Tevik, Kjerstin Elisabeth; Thorsen, Kirsten. Coping and Social Resilience during the COVID-19 Pandemic: A Qualitative Follow-Up Study among Healthcare Workers in Norwegian Public In- Home Services. Shared first authorship. *Healthcare* 2022; Volum 10.(12). NTNU SIV

Aanesen, Fiona; Grotle, Margreth; Rysstad, Tarjei Langseth; Tveter, Anne Therese; Tingulstad, Alexander; Løchting, Ida; Småstuen, Milada Cvancarova; van Tulder, Maurits W.; Berg, Rigmor; Foster, Nadine E.; Wynne-Jones, Gwenllian; Sowden, Gail; Fors, Egil Andreas; Bagøien, Gunnhild Irene; Hagen, Roger; Storheim, Kjersti; Øiestad, Britt Elin. Effectiveness of adding motivational interviewing or a stratified vocational advice intervention to usual case management on return to work for people with musculoskeletal disorders: The MI-NAV randomised controlled trial. *Occupational and Environmental Medicine* 2022; Volum 80.(1) s.42-50
UiO NTNU STO MODUM OSLOMET OUS DIAKON FHI UiT

Følling, Ingrid Sørdal; Joramo, Karen; Helvik, Anne-Sofie. Participants stories about long-term achievement 60-months after attending a Healthy Life Centre programme (the VEND-RISK study) - a qualitative study. *International Journal of Qualitative Studies on Health and Well-being* 2022; Volum 18.(1). STO NTNU

Fasting, Anne; Hetlevik, Irene; Mjølstad, Bente Prytz. Finding their place – general practitioners' experiences with palliative care—a Norwegian qualitative study. *BMC Palliative Care* 2022; Volum 21.(1) s.1-11. NTNU HMR

KVINNEHELSE- LIVMORHALSSCREENINGPROGRAMMET

Afseth, Sofie; Bowe, Anna; Mjølstad, Bente Prytz; Vie, Gunnhild Åberge; Baasland, Ingrid. Do they cope or mope? A survey of GPs' experiences with the changes in the

Norwegian Cervical Cancer Screening Programme. *Scandinavian Journal of Primary Health Care* 2022; Volum 40(3) s.385-394. KREFTREG NTNU

Aasbø, Gunvor; Trope, Ameli; Nygård, Mari; Christiansen, Irene Kraus; Baasland, Ingrid; Iversen, Grete Alræk; Munk, Ane Cecilie Dæhli; Christiansen, Marit Halonen; Presthus, Gro Kummeneje; Udem, Karina; Bjørge, Tone; Castle, Philip E.; Hansen, Bo Lars Thorvald Terning. HPV self-sampling among long-term non-attenders to cervical cancer screening in Norway: a pragmatic randomised controlled trial. *British Journal of Cancer* 2022; Volum 127.(10) s.1816-1826. STAMI FHI UiO KREFTREG HAUKELAND AHUS NTNU SUS UiB SSHF

Baasland, Ingrid; Vie, Gunnhild Åberge; Romundstad, Pål Richard; Lönnberg, Stefan. Cervical cancer mortality in Norway according to screening attendance and age. *Acta Obstetrica et Gynecologica Scandinavica* 2022; Volum 101.(9) s.952-959 NTNU KREFTREG.

KLINISK TEMA – ØVRE LUFTVEIER

Øie, Marte Rystad; Helvik, Anne-Sofie; Sue-Chu, Malcolm; Steinsvåg, Sverre Karmhus; Thorstensen, Wenche Moe. Sinonasal Symptoms in COPD: Burden and Associations with Clinical Markers of Disease. *The International Journal of Chronic Obstructive Pulmonary Disease* 2022; Volum 17. s.2137-2147. NTNU HAUKELAND STO SSHF

ALDRING OG HELSE

Helvik, Anne-Sofie; Bergh, Sverre; Kabukcuoglu, Kamile; Saltyte Benth, Jurate; Lichtwarck, Bjørn; Husebø, Bettina Elisabeth Franziska; Tevik, Kjerstin Elisabeth. Prevalence and persistent prescription of analgesic drugs in persons admitted with dementia to a nursing home - A longitudinal study. *PLOS ONE* 2022; Volum 17.(12) s.1-19 SI NTNU UiB UiO AHUS SIV

Kamsvaag, Ben; Tevik, Kjerstin Elisabeth; Saltyte Benth, Jurate; Wu, Bei; Bergh, Sverre; Selbæk, Geir; Helvik, Anne-Sofie. Does Elevated Alcohol Consumption Delay the Diagnostic Assessment of Cognitive Impairment among Older Adults?. *Dementia and Geriatric Cognitive Disorders Extra* 2022; Volum 12(1) s.14-23. OUS UiO NTNU SIV AHUS SI

Johannessen, Aud; Tevik, Kjerstin Elisabeth; Engedal, Knut; Tjelta, Thomas; Helvik, Anne-Sofie. Family' members experiences of their older relative's alcohol and substance misuse. *International Journal of Qualitative Studies on Health and Well-being* 2022; Volum 17.(1) s.1-11. NTNU USN SIV

Stensvik, Geir-Tore; Helvik, Anne-Sofie; Haugan, Gørill; Steinsbekk, Aslak; Salvesen, Øyvind; Nakrem, Sigrid. The short-term effect of a modified comprehensive geriatric assessment and regularly case conferencing on neuropsychiatric symptoms in nursing homes: a cluster randomized trial. *BMC Geriatrics* 2022; Volum 22. UNN SIV NORD NTNU.

METODEUTVIKLING

Häuser, W.; Clauw, D.J.; Wolfe, F.; Sarzi-Puttini, P.; Ablin, J.N.; Usui, C.; Littlejohn, G.O.; Morlion, B.; Kosek, E.; Fors, Egil Andreas; Forseth, Karin Maria Øien; Fitzcharles, M.-A.. Concerns about the taxonomy, definition and coding of fibromyalgia syndrome in ICD-11: the potential for negative consequences for patient care and research. *Clinical and Experimental Rheumatology* 2022; Volum 40(6) s.1073-1075. NTNU OUS

Kristoffersen, Espen Saxhaug; Bjorvatn, Bjørn; Halvorsen, Peder Andreas; Nilsen, Stein; Fossum, Guro Haugen; Fors, Egil Andreas; Jørgensen, Pål; Øxnevad-Gundersen, Berit; Gjelstad, Svein; Bellika, Johan Gustav; Straand, Jørund; Rørtveit, Guri. The Norwegian PraksisNett: a nationwide practice-based research network with a novel IT infrastructure. *Scandinavian Journal of Primary Health Care* 2022; Volum 40(2) s.217-226
UiO UiB UiT NORCE NTNU UNN

Andre vitenskapelige artikler, abstracts, postere, keynotes

OVERSIKTSARTIKLER- VITENSKAPSTEORI

Getz, Linn Okkenhaug; Hjørleifsson, Stefan; Saxtrup, Niels; Hvas, Lotte.
Komplekse problemstillinger 1. Den praktiserende læges særlige kompetence. *Månedsskrift for almen praksis* 2022; Volum Mai. s.22-26. UiB NTNU

Getz, Linn Okkenhaug; Hjørleifsson, Stefan; Saxtrup, Niels; Hvas, Lotte.
Komplekse problemstillinger 2. Centrale egenskaber ved komplekse systemer. *Månedsskrift for almen praksis* 2022; Volum Juni/juli. s.448-455 UiB NTNU

Getz, Linn Okkenhaug; Hjørleifsson, Stefan; Saxtrup, Niels; Hvas, Lotte.
Komplekse problemstillinger 3. Et Klinisk eksempel. *Månedsskrift for almen praksis* 2022; Volum August. s.22-27 UiB NTNU

LEDERARTIKKEL, BREV TIL REDAKTØREN, SHORT COMMUNICATION

Sigurdsson, Johann Agust; Dijkstra, Rob; Baum, Erika; van der Horst, Henriette.
Core Values and Tasks of Primary Care in Changing Communities and Health Care Systems (Editorial). *Frontiers of Medicine* 2022. NTNU

Getz, Linn Okkenhaug. Farvel stigmatisering, velkommen helhetstenkning. *Michael* 2022; Volum 19. s.81-83. NTNU

RAPPORTER / AVHANDLING

Svedal, Ellen Rabben. [NTNU Open: Health services under pressure: General practitioners' workload, gatekeeping, and patient safety](#). Phd-Avhandling.
ISBN 978-82-326-5841-1

FAGBOK- KAPITLER

Lunde, Linn-Heidi; Fors, Egil Andreas. Langvarige smerter. I: *Håndbok i kognitiv atferdsterapi - 3. utg.* Gyldendal Norsk Forlag A/S 2022 ISBN 9788205579293. s.311-325. NTNU

Thornquist, Eline; Kirkengen, Anna Luise. Barndommen og resten av livet. I: *Psykisk oppvekst. Barn og unges psykiske helse fra 0-25 år.* Oslo: Rådet for psykisk helse 2022 ISBN 978-82-91635-46-0. s.23-29. HVL NTNU UiT

POSTERE

Aanesen, Fiona; Grotle, Margreth; Rysstad, Tarjei Langseth; Tveter, Anne Therese; Tingulstad, Alexander; Løchting, Ida; Småstuen, Milada Cvancarova; Van Tulder, Maurits; Berg, Rigmor; Foster, Nadine E.; Wynne-Jones, Gwenllian; Sowden, Gail; Fors, Egil Andreas; Bagøien, Gunnhild Irene; Hagen, Roger; Storheim, Kjersti; Øiestad, Britt Elin. Helping people with musculoskeletal disorders return to work. Effectiveness of adding motivational interviewing or stratified vocational advice to usual case management - a randomised controlled trial. Pain in Europe XII - Targeting pain and its comorbidities in the digital age; 2022-04-27 - 2022-04-30
FHI UiT NTNU OSLOMET STO UIA OUS SIV DIAKON MODUM UiO

Linn, Kristjan; Sigurdsson, Johann Agust; Thorsteinsdottir, Heidrun Sjöfn; Sigurdsson, Emil Larus; Gudmundsson, Lárus S. Weak opioid and benzo/Z-drug use associated with all-cause mortality. 22nd Nordic Congress of General Practice June 21-23, 2022, Stavanger, Norway; 2022-06-21 - 2022-06-23. NTNU

Vitenskapelige abstracts/foredrag

KEYNOTE FOREDRAG INTERNASJONALE OG NASJONALE KONFERANSER

Sigurdsson, Johann Agust.
The Nordic Federation of General Practice, present topics and historical milestones. 22nd Nordic Congress of General Practice June 21-23, 2022, Stavanger, Norway - Opening ceremony; 2022-06-21 - 2022-06-23. NTNU

Getz, Linn Okkenhaug.
On the Edge: Jumping off and flying high. Opening keynote lecture at 22nd Nordic Congress in General Practice. Nordisk Kongress i Allmenntidning; 2022-06-21 - 2022-06-23. NTNU

Mjølstad, Bente Prytz.
Continuity of care; rock solid or on the edge of the cliff? .Keynote, 22nd Nordic congress of general practice; 2022-06-21 - 2022-06-23. NTNU

Fors, Egil Andreas.
Fibromyalgi: En oppdatering. Plenarforedrag: Årskonferanse Norsk smerteforening; 2022-06-10 - 2022-06-10. NTNU

VITENSKAPELIGE ABSTRACTS / FOREDRAG VED KONFERANSER

Nordic congress in general practice 2022

Stavdal, Anna; Sigurdsson, Johann Agust; Auvinen, Juha; Isacson, Magnus; Friderichsen, Bolette; Kvittum Tangen, Marte; Tomasdottir, Margret Olafia; Hørslev, Louise; Bernard, Sanne. Our Core Values and Principles – Actions to be taken. 22nd Nordic Congress of General Practice June 21-23, 2022, Stavanger, Norway
<https://www.ncgp2022.no/> 2022. NTNU UiO

Agdestein, Christine; Vie, Gunnhild Åberge; Baasland, Ingrid; Horn, Julie; Mjølstad, Bente Prytz. Maternity care at the GP office - from the patient perspective. 22nd Nordic congress of general practice; 2022-06-21 - 2022-06-23. NTNU

Moe, Gjertrud. "The GP's role in young settled unaccompanied residents need of help and support with health-related issues.". Nordisk kongress i allmenntmedisin; 2022-06-21 - 2022-06-23. NTNU

Navaratnam, Muhunthan; Skjellegrind, Håvard; Austad, Bjarne; Getz, Linn Okkenhaug; Brevik, Thea Beate; Vie, Gunnhild Åberge; Innerdal, Cato. Effect of a multilevel intervention on prescribing of potentially addictive medications in general practice. Nordisk Kongress i Allmenntmedisin; 2022-06-21 - 2022-06-23. NTNU HIM

Christensen, Jeanette Refstrup; Freund, Kirsten Schierup; Køster-Rasmussen, Rasmus; Brandt, Carl J; Søndergaard, Jens; Mjølstad, Bente Prytz; Mossberg, Karin; Petursson, Halfdan. Management of patients with high BMI in general practice in the Nordic countries. Workshop, 22nd Nordic congress of general practice; 2022-06- 21 - 2022-06-23. NTNU

Rønneberg, Marianne; Getz, Linn Okkenhaug; Mjølstad, Bente Prytz; Hvas, Lotte. General practitioners' perception of the medical relevance of patients' adverse life stories. Nordisk Kongress i Allmenntmedisin; 2022-06-21 - 2022-06-23. NTNU

Sigurdsson, Johann Agust; Hørslev, Louise; Kvittum Tangen, Marte. The Nordic Federation of General Practice. WONCA World Executive Board meeting; 2022-07-01 - 2022-07-04. NTNU

Getz, Linn Okkenhaug; Austad, Bjarne; Norberg, Børge Lønnebakke; Johnsen, Tor Magne; Kristiansen, Eli; Hvidt, Elisabeth Assing; Lüchau, Elle Christine; Guassora, Ann Dorrit; Kofod, Frida. A multilevel perspective on digital consultations in general practice. Symposium. Nordisk Kongress i Allmenntmedisin; 2022-06-21 - 2022-06-23 UNN UiT NTNU

Hvidt, Elisabeth Assing; Lüchau, Elle Christine; van Sas, Tessa Quirinia; Huibers, Linda; Nebsbjerg, Mette Amalie; Kirk, Ulrik Bak; Merrild, Camilla Hoffmann; van den Heuvel, Johannes; Kofod, Frida; Guassora, Ann Dorrit; Norberg, Børge Lønnebakke; Austad, Bjarne; Getz, Linn Okkenhaug. Quality in digital consultations in general practice. Nordisk Kongress i Allmenntmedisin; 2022-06-21 - 2022-06-23 NTNU

Kristiansen, Eli; Norberg, Børge Lønnebakke; Johnsen, Tor Magne. Workshop. Nordisk kongress for allmenntmedisin; 2022-06-21 - 2022-06-23. NTNU UNN

Kristiansen, Eli; Norberg, Børge Lønnebakke; Johnsen, Tor Magne. A multilevel perspective on digital consultations in general practice. Nordisk kongress for allmenntmedisin; 2022-06-21 - 2022-06-23 NTNU UNN

Kogstad, Kari Thori; Getz, Linn Okkenhaug. The vocabulary of psychotherapy can motivate GPs to better understand patients, and to manage their own emotions as professionals. Nordisk Kongress i Allmenntmedisin; 2022-06-21 - 2022-06-23. NTNU

Hjórleifsson, Stéfan; Mjølstad, Bente Prytz; Sivertsen, Øyvind Stople; Sundby, Harald; Vøhtz, Christian; Getz, Linn Okkenhaug. The GP waiting room screen - and underused resource. Workshop. Nordisk Kongress i Allmenntmedisin; 2022-06-21 - 2022-06-23 NTNU UiB

Jølle, Anne; Skolbekken, John-Arne; Mjølstad, Bente Prytz; Getz, Linn Okkenhaug. A syndemic approach – and why it is important in General practice. 22nd Nordic congress of general practice; 2022-06-21 - 2022-06-23 NTNU

Fors, Egil Andreas; Rørtveit, Guri; Bellika, Johan Gustav; Nilsen, Stein; Fossum, Guro Haugen; Bjorvatn, Bjørn. Practice-based research networks: A small step for a GP, but a giant leap for primary care research. Workshop Nordic Congress of General Practice, 2022; 2022-06-23 - 2022-06-23. NORCE NTNU UiB UiO UNN

Willadsen, Tora Grauers; Jönsson, Alexandra Brandt Ryborg; Prior, Anders; Hansen, Cæcilie; Vinjerui, Kristin Hestmann; Brodersen, John Brandt; Martiny, Frederik Handberg Juul; Søndergaard, Elisabeth; Frølich, Anne; Kamstrup-Larsen, Nina Katrine; Siersma, Volkert Dirk; Hansen, Solvej Skriver; Guldbergsen, Henrik Rindel; Andersen, John Sahl; Mjølstad, Bente Prytz; Reventlow, Susanne; Waldorff, Frans. Multimorbidity – unchanged challenges or new perspectives. 22nd Nordic congress of general practice; 2022-06-21 - 2022-06-23. NTNU

Sigurdsson, Johann Agust; Stavdal, Anna. Our Core Values and Principles – Actions to be taken. 22nd Nordic Congress of General Practice June 21-23, 2022, Stavanger, Norway; 2022-06-22 - 2022-06-22. NTNU UiO

ABSTRACTS MED FOREDRAG VED ANDRE KONFERANSER

Fors, Egil Andreas; Brox, Jens Ivar; Simula, Anna-Sofia; Andersen, Tor Inge. LOW BACK PAIN: HOW TO MANAGE IN PRIMARY CARE?. Workshop, European Pain Federation Congress 2022; 2022-04-30 - 2022-04-30. STO NTNU UiO

Wahlberg, Kirsti; Vie, Gunnhild Åberge; Pape, Kristine; Austad, Bjarne. Fastlegebruk hos ungdom og unge voksne i Norge. Helsetjenesteforskningkonferansen 2022; 2022-10-18 - 2022-10-19. NTNU

Øiestad, Britt Elin; Grotle, Margreth; Rysstad, Tarjei Langseth; Tveter, Anne Therese; Tingulstad, Alexander; Løchting, Ida; Småstuen, Milada Cvancarova; van Tulder, Maurits W.; Berg, Rigmor; Foster, Nadine E.; Wynne-Jones, Gwenllian; Sowden, Gail; Fors, Egil

Andreas; Bagøien, Gunnhild; Hagen, Roger; Storheim, Kjersti. Sigurdsson. Effekten av motiverende intervju og arbeidsrettet samtalebaseret intervensjon på retur til arbeid hos sykemeldte som følge av muskel- og skjelettdiagnoser. En randomisert kontrollert studie.. MUSS konferanse; 2022-11-10 - 2022-11-11. STO NTNU UiO UiT OSLOMET

Øiestad, Britt Elin; Grotle, Margreth; Rysstad, Tarjei Langseth; Tvetter, Anne Therese; Tingulstad, Alexander; Løchting, Ida; Småstuen, Milada Cvancarova; van Tulder, Maurits W.; Berg, Rigmor; Foster, Nadine E.; Wynne-Jones, Gwenllian; Sowden, Gail; Fors, Egil Andreas; Bagøien, Gunnhild; Hagen, Roger; Storheim, Kjersti. Effekten av motiverende intervju og arbeidsrettet samtalebehandling på retur til arbeid hos personer sykemeldt som følge av muskel- og skjelettplager. En randomisert kontrollert studie.. MI-NAV konferanse; 2022-11-01 - 2022-11-03. STO NTNU UiO UiT OSLOMET

Mignon, Doriane; Edwards, Christina Hansen; Hughes, Amanda; Vie, Gunnhild Åberge; Carlsen, Fredrik; Bjørngaard, Johan Håkon. Effect of BMI on job satisfaction in Norway: a Mendelian Randomisation analysis using HUNT-data. 9th EuHEA PhD Student-Supervisor and Early Career Researcher Conference; 2022-08-29 - 2022-08-31 FHI NTNU NORD STO SINTEF

Mignon, Doriane; Edwards, Christina Hansen; Hughes, Amanda; Vie, Gunnhild Åberge; Carlsen, Fredrik; Bjørngaard, Johan Håkon. Effect of BMI on job satisfaction in Norway: a Mendelian Randomisation analysis using HUNT-data.. 44eme French Health Economists Days (JESF); 2022-12-07 - 2022-12-09. NORD NTNU SINTEF FHI STO

Mignon, Doriane; Edwards, Christina Hansen; Hughes, Amanda; Vie, Gunnhild Åberge; Carlsen, Fredrik; Bjørngaard, Johan Håkon. Effect of BMI on job satisfaction in Norway: a Mendelian Randomisation analysis using HUNT-data. European Health Economics Association (EuHEA) Conference 2022; 2022-07-05 - 2022-07-08. STO FHI SINTEF NTNU NORD

Aasdahl, Lene; Solbjør, Marit; Standal, Martin Inge; Foldal, Vegard; Fossen, Heidi; Johnsen, Roar; Hagen, Roger; Fors, Egil Andreas. Bedre sykefraværsoppfølging - effekten av motiverende intervju i NAV og tilbakeføring til arbeid. Psykologkongressen; 2022-09-08 - 2022-09-09. NTNU UiO

Kirkengen, Anna Luise; Lynch, Johanna. The lived body: Exploring the transformation from complex trauma to complex disease. Biannual International Childhood Trauma Conference; 2022-08-02 - 2022-08-02. NTNU

Aasdahl, Lene; Hagen, Roger; Solbjør, Marit; Standal, Martin Inge; Fors, Egil Andreas. Bedre sykefraværsoppfølging av muskelskjelettsmerter – Erfaringer fra kliniske studier med NAV. Nasjonale forskningskonferanse om muskelskjeletthelse (MUSS); 2022-11-10 - 2022-11-11. UiO NTNU

VITENSKAPELIGE FOREDRAG VED FORSKNINGSEMILJØ o.l.

Bjørngaard, Johan Håkon; Fors, Egil Andreas. Hvordan kan politikere, NAV og academia samarbeide bedre for å løse problemene knyttet til de enorme individuelle og samfunnsmessige konsekvensene av sykefravær: «Hvordan få til en bedre

sykefraværsoppfølging samtidig med fasilitering av tilbakeføring til arbeid». Avslutningskonferanse MI NAV prosjektet; 2022-11-01 - 2022-11-02. NTNU

Fors, Egil Andreas. «Bedre sykefraværsoppfølging»: Samarbeidet mellom politikere, NAV og forskere: Status og veien videre. Avslutningskonferanse MI NAV prosjektet; 2022-11-01 - 2022-11-02. NTNU

Hagen, Roger; Bagøien, Gunnhild; Standal, Martin Inge; Aasdahl, Lene; Fors, Egil Andreas. Motiverende intervju som metode i tilbakeføring til arbeid. Avslutningskonferanse MI NAV prosjektet; 2022-11-01 - 2022-11-02. STO NTNU UiO

Hara, Karen Walseth; Fors, Egil Andreas. Samarbeidsavtalen mellom NAV, NTNU og Helse Midt-Norge (HMN) for å utvikle og styrke forskning, utdanning og kompetanse med relevans for arbeids- og velferdstjenestene i Norge: Erfaringer og muligheter. Avslutningskonferanse MI NAV prosjektet; 2022-11-01 - 2022-11-02. NTNU

Johnsen, Roar; Fors, Egil Andreas; Aasdahl, Lene. Kommentarer og historisk sideblikk på sykefraværsforskningen: Går det framover? Avslutningskonferanse MI NAV prosjektet; 2022-11-01 - 2022-11-02. NTNU

Edwards, Christina Hansen; Bjørngaard, Johan Håkon; Kinge, Jonas Minet; Vie, Gunnhild Åberge; Halsteinli, Vidar; Ødegård, Rønnaug; Kulseng, Bård Eirik; Bjørnelv, Gudrun Maria Waaler. The healthcare costs of increased BMI – compiling the evidence from multiple methodological approaches. Department Seminar; 2022-05-12 - 2022-05-12. NTNU STO UiO

Standal, Martin Inge; Foldal, Vegard; Hagen, Roger; Aasdahl, Lene; Johnsen, Roar; Fors, Egil Andreas; Solbjør, Marit. Helse, arbeid og familieforpliktelser – Psykososiale erfaringer I tidlig fase av langtids sykefravær. Avslutningskonferanse MI prosjekt; 2022-11-01 - 2022-11-02. NTNU UiO

Aasdahl, Lene; Hagen, Roger; Solbjør, Marit; Standal, Martin Inge; Fors, Egil Andreas. Bedre sykefraværsoppfølging - Effekten av motiverende intervju i NAV og tilbakeføring til arbeid. Avslutningskonferanse MI prosjekt; 2022-11-01 - 2022-11-02. UiO NTNU

Aasdahl, Lene; Hagen, Roger; Standal, Martin Inge; Fors, Egil Andreas; Solbjør, Marit. Hindringer og muligheter ved implementering av MI som et tiltak i NAV – resultater fra en prosessevaluering. Avslutningskonferanse MI prosjekt; 2022-11-01 - 2022-11-02. UiO NTNU

Mignon, Doriane; Edwards, Christina Hansen; Hughes, Amanda; Vie, Gunnhild Åberge; Carlsen, Fredrik; Bjørngaard, Johan Håkon. Effect of BMI on job satisfaction in Norway: a Mendelian Randomisation analysis using HUNT-data. Meeting Forskningsgruppe for Helsetjenesteforskning; 2022-11-10 - 2022-11-10. NTNU NORD SINTEF FHI STO

Mignon, Doriane; Bjørnelv, Gudrun Maria Waaler; Bjørngaard, Johan Håkon; Carlsen, Fredrik; Vie, Gunnhild Åberge. BMI Effect on Multimorbidity: A Mendelian Randomization Analysis with the HUNT Study. Meeting Forskningsgruppe for Helsetjenesteforskning; 2022-01-11 - 2022-01-11. NORD STO NTNU SINTEF UiO

Mæland, Njaal; Fors, Egil Andreas. Fastlegens dobbeltrolle som portvokter og pasienten advokat i samarbeidet med NAV: Hvordan skrive gode legeerklæringer til NAV.. Avslutningskonferanse MI NAV prosjektet; 2022-11-01 - 2022-11-02. NTNU

Norberg, Børge Lønnebakke. Presentasjon av Phd-prosjekt. Samarbeidsmøte NSE og UiA; 2022-03-15 - 2022-03-15. UNN NTNU.

Sigurdsson, Johann Agust. High Quality in Primary Care. Pre-congress for young doctors in general practice/family medicine; 2022-06-20. NTNU

Mjølstad, Bente Prytz. Being a good GP. Lessons learned from research and clinical experience. Diplomering Specialistlækare i Gøteborg; 2022-12-07 - 2022-12-07. NTNU

Getz, Linn Okkenhaug; Hjørleifsson, Stefan. Sustainable Healthcare starting in your GP's office- ideas for a complex intervention. Complexity in action: Seminar in honour of Trisha Greenhalghs honorary doctorate at UiO; 2022-09-01. NTNU UiB

Getz, Linn Okkenhaug. Allostatisk overbelastning - prisen for tilpasning og overlevelse. Kurs: Helhetlig helseforståelse - god allmenn- og samfunnsmedisin; 2022-10-24 - 2022-10-25. NTNU

Getz, Linn Okkenhaug. Helse og bærekraft i et allmennmedisinsk (og allmennt medisinsk) perspektiv. Fagdag, Institutt for Nevromedisin og Bevegelsesvitenskap; 2022- 12-08. NTNU

Getz, Linn Okkenhaug. How do we work and communicate our work and insights into practice? Paneldebatt x 2 etter vitenskapelige innlegg. Seminar in Digital Health- vCare network; 2022-05-24 - 2022-05-25. NTNU

Getz, Linn Okkenhaug. Livserfaringer og sosial ulikhet i helse.. Åpent frokostmøte i Den norske Legeforening; 2022-01-25 - 2022-01-25. NTNU

Getz, Linn Okkenhaug; Hvas, Lotte; Hjørleifsson, Stefan. Avancerad hvardagsmedicin - Komplexitetsteori för almenläkare. SFAM's torsdagsmöte; 2022-03-24 - 2022-03-24 NTNU UiB

Hjørleifsson, Stéfan; Getz, Linn Okkenhaug. Bærekraft på fastlegekontoret. Når alle blir pasienter. Overdiagnostikk og bærekraft i helsevesenet; 2022-11-29 NTNU UiB

Norberg, Børge Lønnebakke. Phd om digitale konsultasjoner. Internseminar Institutt for samfunnsmedisin NTNU; 2022-05-05 - 2022-05-05 UNN NTNU

Baasland, Ingrid. Long-term risk of progression following CIN1: A national cohort study. Årsmøtet i Norsk gynekologisk forening; 2022-10-26 - 2022-10-28. NTNU

Getz, Linn Okkenhaug. Livserfaringer og den sosiale gradienten i helse. Frokostwebinar om Sosial Ulikhet i Helse; 2022-01-25. NTNU

Kirkengen, Anna Luise. Violation embodied -- how does it work and how does it show. Danske Fysioterapeuters. Kongress 2022; 2022-03-17 - 2022-03-17 NTNU

Kirkengen, Anna Luise. Følgene av tingliggjøring. Socialstyrelsens Konferance; 2022-04-21 - 2022-04-21. NTNU

Kirkengen, Anna Luise. Når flukt er eneste mulige vern. Danske Fysioterapeuters Kongress 2022; 2022-03-17 - 2022-03-17. NTNU

Kirkengen, Anna Luise. Eksistensielle traumer kan forme et livsløp. Fagdager; 2022-03-08 - 2022-03-09. NTNU

Kirkengen, Anna Luise. Painful impressions and painful expressions - å relationship. Arctic Pelvic Floor Meeting; 2022-05-24 - 2022-05-24 NTNU

Kirkengen, Anna Luise. Skam som vedvarende erfaring. Septemberkonferanse; 2022-09-08 - 2022-09-08. NTNU

Kirkengen, Anna Luise. Traumer og minner. Sannhetskommisjoner og forsoning; 2022-01-26 - 2022-01-26. NTNU

Kirkengen, Anna Luise. Kompleks overlast - kompleks sykkelighet. Årsmøteseminar; 2022-11-06 - 2022-11-06 NTNU

FOREDRAG VIDEREUTDANNING FOR ALLMENNLEGER. MASTERUTDANNING o.fl.

Fors, Egil Andreas. Smerte og utmattelse: Ulike modeller for forståelse av sammenhengen mellom de to symptomene? Masterutdanning i smertemedisin; 2022-02-14 - 2022-02-14. NTNU

Fors, Egil Andreas. Generaliserte smerter og fibromyalgi; hvordan forstår vi dette fenomenet nå? Masterutdanning i smertemedisin; 2022-02-14 - 2022-02-14. NTNU

Getz, Linn Okkenhaug; Austad, Bjarne. God allmennmedisin - hva hvorfor og hvordan. Grunnkurs A i allmennmedisin; 2022-05-31 - 2022-05-31. NTNU

Mjølstad, Bente Prytz. Konsultasjonen i allmennpraksis. Kommunikasjon. Grunnkurs A i allmennmedisin; 2022-06-01 - 2022-06-01 NTNU

Mjølstad, Bente Prytz; Getz, Linn Okkenhaug. Konsultasjonen i allmennpraksis. Kommunikasjon. Heldags program. Grunnkurs A i allmennmedisin; 2022-03-09 - 2022-03-09. NTNU

Kirkengen, Anna Luise. Ens opphav har ingen slutt. Masterutdanning i psykomotorisk fysioterapi; 2022-01-13 - 2022-01-13. NTNU

Kirkengen, Anna Luise. Forebygging av kompleks sykdom. Grunnkurs C; 2022-09-06 - 2022-09-06. NTNU

Kirkengen, Anna Luise. Forebygging av sykdom i allmenmedisin. Grunnkurs C; 2022-03-22 - 2022-03-22. NTNU

Kirkengen, Anna Luise. Hvordan forebygge mental sykdom og rus. Videreutdanning i barns og unges psykiske helse; 2022-03-21 - 2022-03-21 NTNU

Kirkengen, Anna Luise. Multimorbiditet eller kompleks lidelse. Bachelorutdanning i sykepleie; 2022-11-28 - 2022-11-28. NTNU

Kirkengen, Anna Luise. Mye av grunnlaget for god voksenhelse legges i barneårene. Grunnkurs C; 2022-04-28 - 2022-04-28. NTNU

Kirkengen, Anna Luise. Skadelige beskyttelsesstrategier. Masterklasse; 2022-09-23 - 2022-09-23. NTNU

Kirkengen, Anna Luise. Traumer, psykisk helse og rus. Masteri psykisk helse og rusarbeid; 2022-02-07 - 2022-02-07. NTNU

Kirkengen, Anna Luise. Følger av vold i nære relasjoner. Stovner Politi Enhet Øst; 2022-03-29 - 2022-03-29 NTNU

Formidling

KRONIKKER OG FAGARTIKLER, ETC

Getz, Linn Okkenhaug. Vaksinepass er en usedvanlig dårlig ide. Signert av 49 jurister og helsepersonell. *Subjekt.no* 2022. NTNU

Agdestein, Christine. Gjennom pandemien har mange mødre vært gjennom ekstra utfordringer. *trønderdebatt.no* 2022 NTNU

Eliassen, Knut Eirik Ringheim; Fosse, Anette; Risør, Torsten; Austad, Bjarne; Skjellegrind, Håvard Kjesbu; Eide, Torunn Bjerve; Mildestvedt, Thomas; Hetlevik, Øystein; Schei, Edvin. Fastlegeordningen dør. *Dagsavisen* 2022
UiO UiT NTNU UiB.

Getz, Linn Okkenhaug. Gesteskribenten: Fastlegekontoret - en vitenskapsteoretisk lyttepost. *Universitetsavisa* 2022. NTNU

Getz, Linn Okkenhaug. Gjesteskribenten: Kanonisk faglitteratur på pensumlista? *Universitetsavisa* 2022. NTNU

Getz, Linn Okkenhaug; Mjølstad, Bente Prytz; Hjørleifsson, Stefan. Har fastlegeordningen egentlig noen fremtid? *Dagens medisin* 2022. UiB NTNU

Mjølstad, Bente Prytz. Fra vugge til grav. *Dagens medisin* 2022. NTNU

Mjølstad, Bente Prytz. Helsetjenestens stigespill. *Dagens medisin* 2022. NTNU

Mjølstad, Bente Prytz. Jeg ønsker ikke å være «fastlege-politi». *Dagens medisin* 2022. NTNU

POPULÆRVITENSKAPELIGE FOREDRAG

Baasland, Ingrid. Kvinnehelsekveld: Overgangsalderen. Kvinnehelsekveld: Overgangsalderen; 2022-04-05 - 2022-04-05 NTNU

Fibromyalgi: En oppdatering. Årskonferanse Norges fibromyalgiforbund; 2022-09-04 - 2022-09-04 NTNU

Fors, Egil Andreas. Smerter ved fibromyalgi. Trondheim fibromyalgiforening; 2022-05-12 - 2022-05-12 NTNU

Kirkengen, Anna Luise. Krenkelser - helse - verdighet. Fagdag; 2022-05-11 - 2022-05-11. NTNU

Kirkengen, Anna Luise. Traumer og avhengighet. Vårseminar; 2022-06-17 - 2022-06-17 NTNU

Kirkengen, Anna Luise. Vold og overgrep mot barn i et helseperspektiv. Arendalsuka; 2022-08-17 - 2022-08-17. NTNU

Kirkengen, Anna Luise. Å forstå sammensatte lidelser i et livsløpsperspektiv. Fagfokus; 2022-04-04 - 2022-04-04. NTNU

INTERVJUER OG PODCASTER

Agdestein, Christine. Christine skal kartlegge hva som er viktig i oppfølginga av gravide. Namdalsavisa [Internett] 2022-02-09. NTNU

Agdestein, Christine. Har du født nylig? Da vil hun høre fra deg. Innherred.no [Internett] 2022-01-20. NTNU

Agdestein, Christine; Helland, Anja Harløff. En av tre som har født under pandemien rapporterer om depresjonssymptomer. Trønder-Avisa [Internett] 2022-03-12. NTNU

Agdestein, Christine; Nilsen, Lars Brock. NTNU-forsker vil kartlegge fastlegers oppfølging av gravide. *Dagens medisin* [Internett] 2022-02-11 NTNU

Agdestein, Christine; Skarpjordet, Tea Eline. Stor misnøye blant nybakte mødre. Nå skal Steinkjer-lege forske. steinkjer24.no [Internett] 2022-02-08. NTNU

Fors, Egil Andreas. Kroniske smerter: - I perioder kom jeg ikke ut av senga. Lommelegen.no [Internett] 2022-08-04. NTNU

Fors, Egil Andreas; Jacobsen, Henrik Børsting. Forskere: - Dette vet vi om årsakene til fibromyalgi. Lommelegen.no [Internett] 2022-12-14. NTNU UiO

Getz, Linn Okkenhaug; Linnestad, Lina; Romm, Kristin Lie. Podcast om helse: Kropp og sjel i dagens medisin. Podcast Kaffedoktor [Internett] 2022-12-11. NTNU UiO

Kirkengen, Anna Luise. Traumatiserte mennesker blir syke i kroppen. Podcast Kaffedoktor [Internett] 2022-11-13. NTNU

Kirkengen, Anna Luise; Thorkildsen, Inga Marte. Kroppen husker.. Podcastserie: Barndommen varer i generasjoner [Internett] 2022-09-28. NTNU

Mjølstad, Bente Prytz; Sakshaug, Baard Cristoffer. Rådløs ransaker kroppen. Radio Revolt [Radio] 2022-11-09. NTNU

Mæland, Njål Flem; Getz, Linn Okkenhaug. Utpostens dobbelttime: Portrett av Linn O. Getz. Den lille legen og den vide verden.. Tidsskriftet Utposten [Tidsskrift] 2022-10-01 NTNU

Nilsen, Lisbeth; Mjølstad, Bente Prytz. Slik jobbet fastleger for å si «nei» til unødig bildediagnostikk. Forskningsnytt, Legeforeningen.no [Internett] 2022-03-25 NTNU

INFORMASJONSMATERIALE – NETTSIDER (AFEs bloggside)

Mjølstad, Bente Prytz. Blir det lettere å jobbe som fastlege når man får mer erfaring? NTNU

Mjølstad, Bente Prytz. Hvordan forstår fastleger den medisinske relevansen av pasienters historier om smertefulle og krenkende livserfaringer? NTNU

Mjølstad, Bente Prytz. Hvordan opplever fastleger endringene i Livmorhalsprogrammet? NTNU

Mjølstad, Bente Prytz. Hvordan skaper unge enslige flyktninger god helse? NTNU

Mjølstad, Bente Prytz. Kan gamle psykoterapeutiske begreper ha relevans på fastlegekontoret i dag? NTNU

Mjølstad, Bente Prytz. Nordisk kongress i allmenntmedisin 2022 i Stavanger. NTNU

Mjølstad, Bente Prytz. Ny studie; Hva tenker fastleger om egen rolle i palliasjon? NTNU

Mjølstad, Bente Prytz. To dagsaktuelle podcaster med Anna Luise Kirkengen. NTNU.

Glimt fra formidling 2022

En stor, samlende begivenhet for forskere med tilknytning til AFE Trondheim var **Nordisk Kongress i allmenmedisin** som ble arrangert i Stavanger i juni 2022. Der bidro vi med en rekke vitenskapelige frie foredrag, symposier og workshops, se detaljer i Cristin-rapporten for 2022. Flere av innslagene under kongressen omtales (med fotografier) i en AFE-blogg fra kongressen: [Nordisk kongress i allmenmedisin 2022 i Stavanger : AFE-bloggen \(ntnu.no\)](https://ntnu.no/bloggen/2022/06/nordisk-kongress-i-allmenmedisin-2022-i-stavanger)

Et knippe av kongressens NTNU-ere

I tillegg til de ovennevnte bidrag, leverte AFEs seniorer ikke mindre enn tre av plenumsforedragene under kongressen. I rollen som leder av kongressens organisatoriske eier, Nordic Federation for General Practice, holdt **Johann Agust Sigurdsson** foredrag om federasjonens rolle og arbeid under åpningen. Derneft holdt **Linn O. Getz** kongressens første keynote med tittelen “On the edge: Jumping off and flying high”. Senere holdt **Bente Prytz Mjølstad** en keynote med tittel “Continuity of care as a core value in general practice; rock solid or on the edge of the cliff?”

I plenum: Johann Sigurdsson (t.v.) Bente Prytz Mjølstad (midten) og Linn Getz (t.h.)

I tillegg til en rekke vitenskapelige og faglige foredrag på seminarer, kongresser og kurs, leverte AFE en rekke mediabidrag i form av kronikker og intervjuer. Her er fem eksempler på slike (lenker til artiklene finnes under bildet)

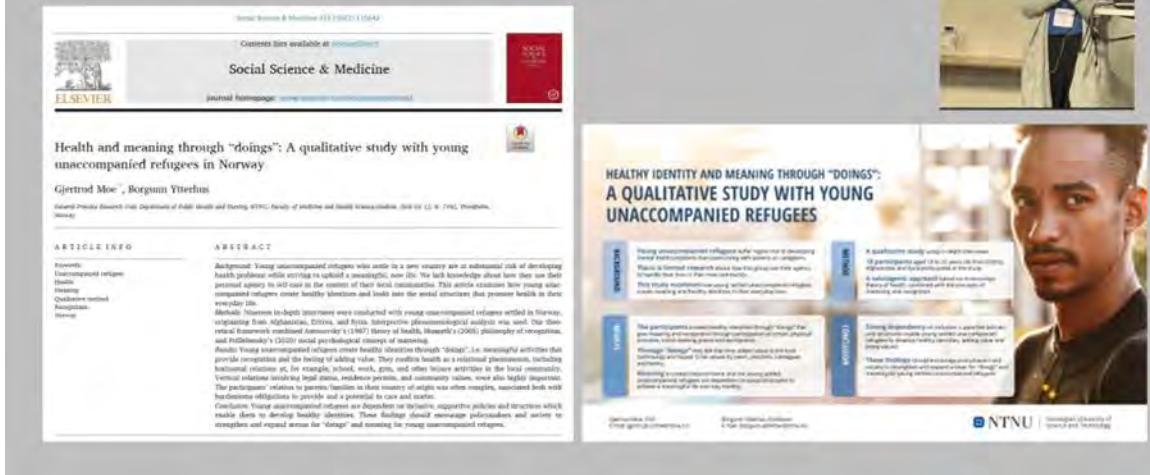

- [Lenker: NTNU-forsker vil kartlegge fastlegers oppfølging av gravide \(dagensmedisin.no\)](https://www.dagensmedisin.no/nyheter/2022/09/14/ntnu-forsker-vil-kartlegge-fastlegers-oppfolging-av-gravide/)
- [Langvarig oppfølging reduserer risikoen for diabetes \(gemini.no\)](https://www.gemini.no/nyheter/2022/09/14/langvarig-oppfolging-reduserer-risikoen-for-diabetes/)
- [Ny studie ser på fastlegenes arbeidsbelastning: – Ikke bærekraftig \(dagensmedisin.no\)](https://www.dagensmedisin.no/nyheter/2022/09/14/ny-studie-ser-pa-fastlegenes-arbeidsbelastning-ikke-barekraftig/)
- [Har den norske fastlegeordningen egentlig noen fremtid? \(dagensmedisin.no\)](https://www.dagensmedisin.no/nyheter/2022/09/14/har-den-norske-fastlegeordningen-egentlig-noen-fremtid/)
- [Slik jobbet fastleger for å si «nei» til unødig bildediagnostikk \(legeforeningen.no\)](https://www.legeforeningen.no/nyheter/2022/09/14/slik-jobbet-fastleger-for-a-si-nej-til-unodig-bilediagnostikk/)

AFEs Gunnhild Åberge Vie deltok på stand på Ungdommens forskernatt ved NTNU 29.10.22 sammen med andre forskere tilknyttet forskningsgruppa [Registerforskning for helsetjenesten](https://www.researchersinour.com/). Arrangementet rettes mot elever i videregående skole, og hadde til sammen 1057 besøkende i 2022.

Glimt fra et innovativt og krevende Phd -prosjekt, «Taus tids tale»: Unge asylsøkere som kommer alene til Norge: hva tenker de om egen helse og helsetjenesten?

Glimt fra et tverrfaglig Phd-prosjekt ved AFE Trondheim. Psykolog og stipendiat Gjertrud presenterte poster og foredrag ved Nordisk kongress i Stavanger i tilknytning til [sin første artikkel](#) som ble publisert i *Social Science and Medicine* i 2022.

Samarbeid og faglige nettverk - internasjonalt, nordisk, nasjonalt og lokalt

Så godt som alle prosjekter AFE Trondheim er involvert i, krysser grensene mellom spesialiteter og disiplinler. Enkelte prosjekt involverer samarbeid mellom ulike **medisinske områder, både kliniske og akademiske, i tillegg til allmenntilleggsmedisin:** medisinske atferdsfag, psykiatri og barne- og ungdomspsykiatri, aldring og helse, gynekologi og obstetikk, fysikalsk medisin og rehabilitering, helsetjenesteforskning, sosialmedisin og genetisk epidemiologi. I tillegg inngår andre helseprofesjoner og fagfelt: sykepleie, psykologi, fysioterapi, sosiologi, jordmør, filosofer, språkforskere og en økonom.

AFE Trondheim har i flere år vært ankerfeste for tverrfaglige/interdisiplinære nettverk (se egne omtaler nedenfor): Tenketanken i perioden 2008-22; Nasjonalt nettverk for forskning på palliasjon i Primærhelsetjenesten siden 2018; Tankesmia Blikk på barn siden 2018 (se omtaler i det følgende). Se også liste over verv og gruppetilhørigheter bakerst i rapporten.

I det følgende omtales AFEs mest sentrale internasjonale kontakter.

Internasjonale kontakter og nettverk

Linn O. Getz: samarbeider med Lotte Hvas, Allmenntmedisinsk Forskningsenhet i København om teoriutvikling (kompleksitetsteori og narrativitet, bl.a. knyttet til Marianne Rønnebergs PhD prosjekt). Prosjektet om e-konsultasjoner innebærer samarbeid med de britiske allmenntlegeforskerne Chris Salisbury (Univ. of Bristol, UK) og Helen Atherton, University of Warwick, UK. Medlem i et nyoppstartede norsk-danske Forskningsnettverket om overdiagnostikk og bærekraft ved AFE Tromsø, som ledes av Jon Brodersen og Alexandra Ryborg ved Allmenntmedisinsk Forskningsenhet i København. Skriver samarbeid om generalisme og kompleksitetsteori og begrepet «sense of safety» med følgende internasjonale allmenntmedisinforskere: Johanna Lynch (Univ. of Queensland, Australia), og Kurt Stange (tidl. redaktør for Ann Fam Med, nå professor ved Case Western Reserve University, USA). Inngår i Network Cause Health, Nordic Risk Group.

Gunnhild Åberge Vie: Samarbeider med MRC Integrative Epidemiology Unit, University of Bristol (IEU), UK, ved professor George Davey Smith og Dr Amanda Hughes.

Bente Prytz Mjølstad har internasjonalt samarbeid med Lotte Hvas ved Allmenntmedisinsk forskningsenhet i København vedrørende Marianne Rønnebergs PhD, Universitetet i Katmandu, Nepal vedrørende Sanju Bhattrais PhD i global helse. Medlem i Nordic Risk Group sammen med flere nordiske allmenntmedisinske akademikere, medlem i et nyoppstartede norsk-danske forskningsnettverket om overdiagnostikk og bærekraft ved AFE Tromsø, som ledes av Jon Brodersen og Alexandra Ryborg ved Allmenntmedisinsk Forskningsenhet i København. Samarbeider også med en rekke nasjonale aktører (se verv).

Egil Fors: Professor Daniel Clauw, University of Michigan, USA; Kings College, London UK, among others, men hele avdelingen på UoM Chronic Pain and Fatigue research center som han leder. Andre: Professor og smerteforsker Winfried Hausser, Tyskland, allmenntlege og forsker Anna Sofia Simula, Oulu University Hospital, Finland, allmenntlege/smerteprofessor Blair Smith, Skottland; Antonia Barke, Tyskland om sykdomsklassifisering (spesielt ICD-11 og ICPC-3), professor i psykologi Trudie Chalder, Kings College, London, UK om kronisk utmattelsessyndrom;

Bjarne Austad: NFR-prosjektet om e-konsultasjoner innebærer samarbeid med de britiske allmenntlegeforskerne Chris Salisbury (Univ. of Bristol, UK) og Helen Atherton (Univ of Warwick, UK). Prosjektet om intranasal smertelindring innebærer samarbeid med prof. Daniel Munblit (Sechenov University, Moscow, Russland og Imperial College, London, UK) og Ektaerina Spirridinova (Sechenov University, Moscow, Russland). SupportPrim prosjektet har Keele University i UK som samarbeidspartner. ConVenTu studien samarbeider med Mark Haggard, Dpt of Psychologi, University of Cambridge

Ingrid Baasland Samarbeider med en rekke nasjonale aktører (se verv) inkludert: Ameli Trope', Livmorhalsprogrammet og Kreftregisteret. Dernest førsteamanuensis og gynekolog Pekka Nieminen, Helsinki og PhD gynekolog Cecilie Kærrberg, Sahlgrenska sjukehuset, Gøteborg.

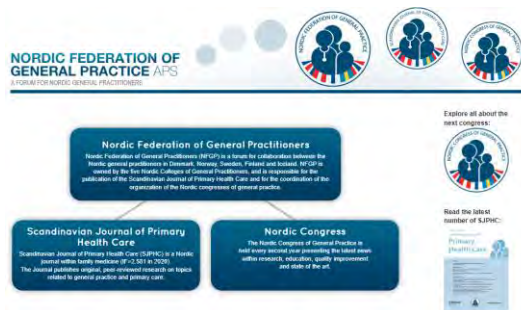
Johann A. Sigurdsson: Leder Nordic Federation of General Practice som er legal eier av Scandinavian Journal of Primary Health Care og de Nordiske kongressene i allmenntmedisin. Johann har også pågående samarbeid med WONCA Europe og presidenten i WONCA World, Anna Stavdal.

Anna Luise Kirkengen: Program on Violence Prevention, WHO, Geneve; Prof em. Vincent J. Felitti, Principal Investigator of the Adverse Childhood Experience Study (ACE Study); Network CauseHealth, School of Economics and Business, Norwegian University of Life Sciences; Johann Lynch MD Ph.d., University of Queensland, Brisbane, Australia; Professor Havi Carel, Dept. of Philosophy, University of Bristol, UK.

Anne-Sofie Helvik: Richard Oude Voshaar, Professor, Department of Old age Psychiatry, University Center Psychiatry (CC44), University Medical Centre Groningen, Groningen, The Netherlands; Bei Wu, Professor, 1) New York University Rory Meyers College of Nursing, USA 2) Duke University of Nursing, Durham, NC, USA; Kamile Kukulcu, Profesör, Faculty of Nursing, Akdeniz University, Antalia, Tyrkia; Mustafa Coban, Associate Professor, Faculty of Gerontology, Akdeniz University, Antalya, Tyrkia.

Ingrid Følling: Erasmus +nettverk Dr.Ped Chef: University of Gazi (Tyrkia), Prolepsis institute of Public Health and Health Promotion (Hellas), Center for Social Innovation (Kypros), Andrology Pediatric and Adolescent Foundation (Italia) og University of Navarra (Spania).

Nordic Federation of General Practice (NFGP)

Johann A Sigurdsson, emeritus ved NTNU og AFE har siden 2017 ledet [Nordic federation of General Practice \(NFGP\)](#) som samler de allmenntmedisinske fagmiljøene i de nordiske legeforeningene og fungerer som legal eier av de nordiske kongressene i allmenntmedisin og tidsskriftet Scandinavian Journal of Primary Health Care.

Nordic Risk Group (NRG)

[NRG](#) was established by Prof **Irene Hetlevik** (leader of AFE Trondheim 2006-2019) after the Nordic Congress of General Practice in Trondheim 2004. NRG has members from the Nordic countries – all of them general practitioners (currently or previously). The network has had annual meetings in all the Nordic countries until 2019 (2020 meeting canceled due to the covid pandemic) ever since (in Denmark, Sweden, Norway, Iceland, and Finland). The meetings last 2 days and are an arena for presentations and discussions on current and relevant topics. In

some of the meetings invited guests have joined the discussion for deeper insights in specific topics.

The group has frequent contact outside the meetings with discussions and information on publications, conferences, doctoral dissertations, etc. The group members have in cooperation arranged numerous seminars, symposia, and workshops on a national as well as international level, e.g. the Nordic Congresses of General Practice, WONCA (World family doctors), Preventing Overdiagnosis (POD) and national conferences.

AFEs seniorer **Mjølstad, Getz, Kirkengen og Sigurdsson** er [med i NRG](#).

Gruppen hadde digital gruppeaktivitet i 2022 og planlegger fysisk samling i København i august 2023, knyttet til årets [Preventing Overdiagnosis konferanse](#).

PraksisNett: Nasjonalt primærmedisinsk forskningsnettverk

Sammen drifter de fire allmennt medisinske universitetsmiljøene og AFE-ene [Praksisnett](#), et felles nasjonalt forskningsnettverk (infrastruktur) med utgangspunkt i allmennpraksis som skal gjøre forskning i primærhelsetjenesten lettere og mer effektiv. Prosjektet ledes fra Institutt for global helse og samfunnsmedisin i Bergen. Slike nettverk finnes i flere land, bl.a. Canada, Nederland, England og Skottland. AFE Trondheim anser PraksisNett som et prioritert prosjekt.

Forskere ved [NTNU](#) [anvendte i 2022 PraksisNett](#) for prosjektet Oppfølging av barselkvinner hos fastlegen (se egen omtale). PraksisNett anvendes også i det store, NFR-støttede prosjektet [SupportPrim](#) der målet er å forbedre behandlingen av muskel- og skjelettplager. Effekten av en utviklet, stratifisert behandlingstilnærming skal her testes i en randomisert kontrollert studie blant leger i allmennpraksis, rekruttert via PraksisNett. Flere av AFEs seniorer er involvert i ovennevnte prosjekt, hvor Bjarne Austad og Egil Fors er prosjektmedarbeidere.

Status Praksisnett årsskifte 2022-23: Over 90 praksiser over hele landet har signert for Praksisnett. Dette innbefatter ca. 150 fastleger og 160000 pasienter fordelt 50/50 kvinner og menn klare for analyse. Arbeidet fortsetter for at hele Praksisnett skal tas i bruk i nærmeste framtid. Hovedfokus for Praksisnett nå er å trygge langsiktig finansiering og drift.

Finansiering: PraksisNett ble opprinnelig finansiert av 65 mill. kr fra Norges Forskningsråd for en 5-årsperiode (avsluttet i 2022) Det ble for 2023 bevilget 10 mill kr over statsbudsjettet til fortsatt drift. AFE Trondheims basisfinansiering dekker lokalt administrativt arbeid i Praksisnett.

Nasjonal Forskerskole i Allmenntmedisin (NAFALM)

[Forskerskolen](#) ble etablert i oktober 2013 med finansiering fra Norges Forskningsråd til og med 2020 (forlenget til 2021 pga koronapandemien). Den er et samarbeidsprosjekt mellom de allmenntmedisinske forskningsmiljøene i Oslo, Bergen, Trondheim og Tromsø. **Linn O. Getz fra NTNU/AFE** inngår i forskerskolens faste lærerstab. De fire universitetene har inngått avtale om fortsatt drift av NAFALM basert på egenfinansiering fra og med 2022. Skolens drift fortsetter som vanlig både i 2022 og 2023.

Nasjonalt forskningsnettverk «Palliasjon i primærhelsetjenesten»

Styret for Allmenntmedisinsk forskningsfond (AMFF) vedtok i 2018 å bevilge midler for å stimulere til utveksling/ samarbeid mellom primærmedisinske forskningsprosjekter som har palliasjon/livets slutfase som tema. **Stipendiat Anne Fasting ved AFE Trondheim** påtok seg å lede et slikt forskningsnettverk. AFE Trondheim har senere vært vertskap for møter ca. 2 ganger i året. Formålet med nettverket er å skaffe oversikt over de ulike prosjektene, dele erfaringer, gi innspill, og eventuelt identifisere nye og viktige forsknings spørsmål. Nettverket har per i dag 24 faste deltagere som inkluderer både Phd-kandidater og seniorer, noe som betyr at nettverket har vokst i 2022. Flere av nettverkets medlemmer holdt innlegg på Landskonferansen i palliasjon 2022. Medlemmene kommer fra ulike deler av landet og har ulik fagkompetanse. Nettverket har [egen nettside](#). I 2022 hadde nettverket to digitale møter der mange gode prosjekter ble presentert. Bl.a. har vi hatt øving på prøveforelesninger, idedugnader og debatt om aktuelle tema. Nettverket planlegger neste seminar våren 2023.

Samling i Nasjonalt nettverk for palliasjon i primærhelsetjenesten.

Tankesmia «BlikkPåBarn»

Tankesmia BlikkPåBarn ble opprettet i 2018. Grappa har medlemmer med ulik fagbakgrunn; allmennmedisin, sosialpediatri, jordmor, helsesøster, helsevitenskap, sosialt arbeid, psykologi, sosiologi, pedagogikk og antropologi. Tankesmias medlemmer kommer fra flere fakultet ved NTNU, Trondheim kommune, St Olavs hospitals Barneklinnikk, Sintef Helse og Dronning Mauds minnes høgskole. Tankesmia har sin forankring i Institutt for samfunnsmedisin og sykepleie (ISM), som er det instituttet på Fakultet for medisin og helsevitenskap som tilbyr utdanninger som både er direkte rettet mot barn, unge og deres familier, og har barn og unge som målgruppe gjennom sine fordypninger. Tankesmia holder ca. tre hybride møter per semester. Tankesmia leses av helsekykeleier [Hanne Nissen Bjørnsen - NTNU](#). Fra AFE Trondheim deltar **Bente Prytz Mjølstad, Gunnhild Å Vie, Linn Getz og Bjarne Austad**. Tankesmia har [egen hjemmeside](#).

Tankesmias mål

- Å drive kunnskapsutvikling om barn og unges oppvekst, liv og helse
- Å konsolidere fagkompetansen i Midt-Norge rundt barn og unges oppvekst, liv og helse
- Å utvikle gode opplæringstilbud og samordne disse overfor profesjoner som skal arbeide med barn og unge og deres familier innenfor helse- og velferdssektorene
- Å bidra inn i det offentlige ordskifte der ansatte som er med i tenketanken utgjør en naturlig stemme på bakgrunn av sin kompetanse
- Å utgjøre et møtepunkt i Midt-Norge for fagfolk på ulike nivå som ønsker å bidra med kunnskap og/eller erfaring

Interaksjon fagområdene allmennmedisin - medisinske atferdsfag

Et særtrekk ved allmennmedisinmiljøet i Trondheim er tett tilknytning til fagfeltet Medisinske atferdsfag. Dette regnes som ett av medisinsens basalfag. Sentralt står teoriutvikling og [den biopsykososiale modellen](#) som en forståelsesmodell for helse og sykdom som har sentral betydning for allmennpraksis.

I tillegg til sin rolle som seniorforsker og leder av AFE Trondheim har **AFE-leder Linn O. Getz** et professorat i medisinske atferdsfag ved ISM. Dette kommer blant annet til uttrykk som engasjement for vitenskapsteori, biopsykososial tenkning og generalisttenkning, med direkte relevans for allmennmedisin/ primærhelsetjeneste.

Dernest er AFEs **Egil Fors** styremedlem og mangeårlig leder av [Norsk Forening for Atferdsmedisin og Helsepsykologi](#), norsk avdeling av *The International Society of Behavioral Medicine* (ISBM), og har som hovedoppgave å organisere dem som er interessert i atferdsmedisinsk forskning og tematikk. Her står en dypere faglig innsikt i tema som stress og smerte sentralt. Fors leder også [Norsk forening for smertemedisin](#) (se mer under Verv).

Glimt av vitenskapsteoretisk arbeid rettet mot allmenntjeneste og primærhelsetjeneste

Om generalisme, kompleksitet og kausalitet i allmenntjenesten

Sammen med både nordiske og internasjonale kolleger belyser Linn O. Getz klinisk allmenntjeneste med utgangspunkt i generalistrollen og kompleksitetsteori. Det har ledet til flere vitenskapelige artikler. For 2022 kan nevnes: **Linn Getz**, Stefan Hjörleifsson (AFE Bergen og UiB), Lotte Hvas (AFE København) og Niels Saxtrup (p.t. nestleder i Dansk Selskab for Almen Medicin) publiserte i 2022 i det danske allmenntjenestetidsskriftet [Månedsskrift for Almen Praksis](#) en tredelt, bearbejdet utgave av artikkelen [Komplekse problemstillinger – allmenntjenestens ekspertområde](#). Referanser:

Getz, Linn Okkenhaug; Hjörleifsson, Stefan; Saxtrup, Niels; Hvas, Lotte.
Komplekse problemstillinger 1. Den praktiserende læges særlige kompetence.
Komplekse problemstillinger 2. Centrale egenskaber ved komplekse systemer.
Komplekse problemstillinger 3. Et Klinisk eksempel.
Månedsskrift for almen praksis 2022; Volum Mai, Juni/Juli og August.

The screenshot shows the website of the Norwegian Medical Association (Den Norske Lægeforening). The main navigation bar includes links for 'Forside', 'Jus og arbeidsliv', 'Fag og utdanning', 'Kursoversikt', 'Mediem', and 'Om oss'. Below this, there are links for 'Kontakt oss', 'Organisasjonen', 'Sentrale dokumenter', 'Fond og legater', 'Etikk', and 'Legestatistikk'. The article title is 'Fastlegene har ulike syn på den medisinske relevansen av pasienters vonde livserfaringer'. The sub-headline reads: 'Fastleger strever med å integrere pasienters historier om vonde livserfaringer og krenkninger i det kliniske arbeidet, og flere er i tvil om den medisinske relevansen ved pasientens historie. Det viser norsk forskning.' The author is Lisbeth Nilssen, dated 27. januar 2022. Below the text is a photograph of a female general practitioner sitting at a desk in a clinical setting. A small caption below the photo states: 'Det blir legeres jobb å hjelpe pasientene å utforske det og finne sammenhengene mellom livserfaringer og helseplager. Linn Getz og Stefan Hjörleifsson og Lotte Hvas, som holdt forelesning om pasienters historier i klinisk utøvelse på Primærmedisinsk akuttakademiforum i fjor. Foto: Bjørn Skjott'. At the bottom, it says: 'Det er hovedkonklusjon i den kvalitative studien som ble publisert i [International Journal of Qualitative Studies on Health and Well-being](#) i fjor.'

Et annet prosjekt med direkte tilknytning til medisinsk vitenskapsteori er fastlege Marianne Rønnebergs PhD prosjekt *Livserfaringer og helse – et profesjoentlig anliggende?* Basert på fokusgruppeintervjuer av fastleger publiserte hun i 2022 sin første artikkel om tema: [Perceptions of the medical relevance of patients' stories of painful and adverse life experiences: a focus group study among Norwegian General Practitioners](#) i *International Journal of Qualitative Studies on Health and Well-being*, 2022. Prosjektet fikk [bred omtale i Legeforeningens spalte forskningsnytt](#).

TenkeTanken ved AFE Trondheim, en vitenskapsteoretisk tankesmie

Et spesielt teoriutviklingsprosjekt innen AFE har siden 2008 vært **den interdisiplinære «TenkeTanken»**, etablert av **Prof emerita Irene Hetlevik med AFEs** Anna Luise Kirkengen som prosjektleder i hele perioden. Tenketanken holdt sitt siste fysiske møte i desember 2021. Medlemmene bidro dernest ved det allmennt medisinske emnekurset *Helhetlig helseforståelse – god allmennt medisin* under [Primærmedisinsk uke](#) i oktober 2022. En oversikt over TenkeTankens medlemmer, virksomhet, ideutvikling, publisering og formidling årene 2008-2021 finnes på TenkeTankens hjemmeside ved AFE Trondheim. [TenkeTanken – Allmennt medisinsk forskningsenhet \(AFE\) Trondheim – NTNU](#). Tenketanken arbeidet i 2022 med en avsluttende felles publikasjon som ferdigstilles våren 2023.

Søknader sendt i 2022

Her oppsummeres søknader der AFEs seniorer var initiativtakere/involvert i 2022.

Innvilget PhD prosjekt: Nettbasert behandling av fødselsrelaterte traumesymptomer (PhD-prosjekt)

Prosjektgruppe: Psykolog og phd-stipendiat Ingvill Øvsthus, Cecilie Hagemann, førsteamanuensis/ og overlege St OLavshospital/NTNU (hovedveileder), Joar Øveraas Halvorsen, psykologspesialist/førsteamanuensis ved Institutt for psykologi/ NTNU, Mirjam Lukasse, jordmor, professor Universitetet i Sør-Øst Norge/ OsloMet, Berit Schei, professor emerita ISM/ NTNU, Tine Nordgreen, psykologspesialist, Forskningsenter for Digitale Psykiske Helsetjenester, **Bente Prytz Mjølstad AFE/ NTNU**.

Prosjektet ble i 2022 innvilget 3-årig Phd-stipend til Øvsthus fra Stiftelsen DAM. <https://dam.no/prosjekter/nettbasert-behandling-av-fodselsrelaterte-traumesymptomer/>

Innvilget PhD prosjekt: Sustainable health care starting at the GP office.

Project summary: Our *overarching aim* is equitable, sustainable, and excellent healthcare in the context of the Norwegian welfare state. The *project aim* is to promote sustainable clinical decision-making without medical overuse at the entrance point of healthcare system (the regular general practitioner (GP) office) by enhancing patients' health involvement and health literacy through co-designed information material.

Prosjektgruppe: Linn O Getz (AFE), Bente Prytz Mjølstad (AFE), Stefán Hjörleifsson (AFE Bergen/UiB) og leder av legeforenings kampanje Gjør Kloke Valg, **Bjørn Hofmann (UiO/NTNU Gjøvik og leder av IROS Improving Radiological Services, NTNU)**

Prosjektet ble i desember 2022 innvilget ett av MH-fakultetets stipend innen bærekraftig helse. Se egen omtale i prosjektporteføljen lenger bak.

Dette PhD-prosjektet forutgår av innovasjonsarbeid finansiert av Den norske legeforenings utvalg for kvalitet og pasientsikkerhet («Kvalitetsfondet»). Se nedenfor:

Innvilget støtte til innovasjonsprosjekt: Bærekraft på legekantoret

Ansvarlige: **Stefan Hjörleifsson AFE Bergen/UiB** og **Linn Getz AFE/NTNU**

Målet er å utvikle informasjonsmateriale for pasienter som kommer til norske fastlegekontor. Informasjonsmaterialet skal på en pedagogisk og engasjerende måte beskrive hvordan allmennleger arbeider for å gi best mulig helsehjelp. Vi vil inkludere informasjon om medisinsk overaktivitet og hvordan den kan være skadelig for pasientene. Den overordnede hensikten er å styrke befolkningens helsekompetanse for å øke pasientsikkerheten (unngå skade på grunn av overutredning og overbehandling) og bærekraften i helsetjenesten (unngå unødvendig ressursbruk på grunn av tilbudsstyrt etterspørsel etter tiltak som ikke bedrer helsen).

Prosjektet ble sommeren 2022 tildelt 1 mill kr i støtte av Legeforeningens fond for kvalitet og pasientsikkerhet. Det administreres fra Allmenntmedisinsk forskningsnhet i Bergen (NORCE). Samarbeid med Norsk Forening for Allmenntmedisin under utvikling.

Innvilget Phd prosjekt knyttet til ConVenTu studien

Se egen omtale av hovedprosjektet ConVenTu under prosjekter. Prosjektgruppen fikk i 2022 innvilget RSO midler via Institutt for nevromedisin og bevegelsesvitenskap (INB). Rikki Yahiro skal med disse midlene starte sin PhD i mars 2023. **Veiledere blir** Wenche Moe Thorsteinsen (INB), **Bjarne Austad** (AFE), **Anne-Sofie Helvik** (AFE).

Innvilget E-læringskurs «Livserfaringer, helse og sykdom», formidling av AFEs forskningsaktivitet

Livserfaringer og levekår «innskrives» i menneskekroppen på godt og vondt og påvirker en persons medisinske profil i et livsløpsperspektiv. Mekanismene bak dette er ganske ny og delvis ukjente for norske leger. Samtidig forventes leger generelt, og kanskje allmennleger spesielt, å kunne forvalte slik kunnskap på en god måte. Prosjektet går ut på å lage et nasjonalt e-læringskurs for leger om «Livserfaringer, helse og sykdom». Kurset bygget på ett nytt kapittel med samme navn i den 4.utgaven av læreboka Allmenntmedisin (2023) (redaktør Steinar Hunskår) hvor prosjektlederne er forfattere. I tillegg har vi et ferdig redigert videomateriale der forfatter/foredragsholder Eli Rygg forteller om egne belastende livserfaringer i relasjon til sine helseutfordringer. Prosjektet er en videreutvikling av et «signatur»-undervisningsopplegg som NTNU har tilbudt sine medisinstudenter i over 15 år og som vi de siste årene har videreutviklet, og nå ønsker å dele med andre. E-læringskurset vil presentere modeller og nøkkelbegreper om sammenhenger mellom livserfaring, helse og sykdom som kan hjelpe leger (helsepersonell) til innsikt og god kommunikasjon, både med andre fagfolk og pasienter.

Prosjektgruppe: fastlege og førsteamanuensis **Bente Prytz Mjølstad** og lege og professor **Linn Getz**, begge AFE Trondheim i samarbeid med Læringsstøttesenteret, NTNU. Finansiering: 100.000 kr fra Legeforeningens fond for kvalitet og pasientsikkerhet. Skal gjennomføres i 2023.

Søknader sendt men ikke innvilget i 2022

Phd prosjekt: Forklar meg mer: Unge kvinners helsekompetanse om livmorhalscreening (PHD-prosjekt)

Livmorhalskreft er tredje hyppigste kreftform hos yngre kvinner, forårsakes av humant papillomavirus (HPV) og kan forebygges ved screening. Unge kvinner har høyest forekomst av HPV men lavest deltakelse i Livmorhalsprogrammet. I 2023 endres screeningen for de yngste kvinnene fra celleprøve til å teste for HPV, noe som gir en høy andel kvinner med utslag på screeningstesten. Internasjonale studier viser lav kunnskap om HPV blant kvinner, noe som påvirker valg om deltakelse og opplevelse av en positiv test. Det fins lite forskning på dette i Norge. Helsekompetanse handler om hvordan kunnskap benyttes for å gjøre valg rundt egen helse. Det kan være en sammenheng mellom helsekompetanse og deltakelse i screening. Dette prosjektet undersøker unge kvinners helsekompetanse om livmorhalscreening.

Prosjektgruppe: professor Marit Solbjør, ISM, NTNU, førsteamanuensis og språkviter Heidi Gilstad, Inst. for anvendt språkvitenskap, NTNU, fastlege og førsteamanuensis **Bente Prytz Mjølstad (AFE)** og gynekolog PhD **Ingrid Baasland (AFE)**.

Samarbeidspartnere: Trine Stokstad, avd. for gynekologisk kreft, St. Olavs hospital, Ameli Tropé, Livmorhalsprogrammet, Kreftregisteret, Jo Waller, King's College London. I 2022 ble søknad sendt til Norske kvinners Sanitetsforening/DAM stiftelsen, Samarbeidsorganet og NTNU PhD om bærekraft - uten tilslag. (Samme søknad fikk dernest tilslag via NTNU RSO i 2023).

Phd-prosjekt: Adverse childhood experiences (ACEs) impact on health > 10 year after obesity surgery

By using data from the BAROBS study we want to investigate how ACEs impact on patients' health > 10 year after obesity surgery. The results of this study would provide important insight into the great knowledge gap in obesity treatment, about which patients benefits the different treatments. Furthermore, this knowledge could also support decisions in the interaction between the primary- and specialist healthcare about the adequate treatment for patients with obesity.

The primary goal of this study is

1. To compare weight loss and weight regain for patients with a high ACE burden compared to patients with a low ACE burden >10 years after obesity surgery
2. To study the associations between diagnoses/disorders for patients with a high ACE burden compared to patients with a low ACE burden, and adjust for weight regain
3. To study if there is change in % weight loss and weight regain in association with QoL for ACEs, diagnoses/disorders and sociodemographic conditions

Prosjekt group: **Ingrid Sjørdal Følling**, førsteamanuensis **NTNU (AFE)** og forsker ved ObeCe (regionalt senter for obesity forskning), Jorunn Sandvik, overlege og spesialist i gastrokirurgi, St Olavs hospital, leder av BAROBS studien, **Bente Prytz Mjølstad (AFE)**, **Anne-S. Helvik (AFE)** Rønnaug Ødegård, spesialist i pediatri, St Olavs hospital, **Linn O. Getz (AFE)**, Julie Horn, gynekolog og førsteamanuensis NTNU, Heidi Linn Sandsæther, phd student og jordmor, Janet Rich-Edwards, professor Harvard Medical School.

Søknad om sendt til Samarbeidsorganet 2022 – ikke innvilget

Syndemi – nytt teoretisk begrep for allmennpraksis

Prosjektgruppe: John-Arne Skolbekken, Bente Prytz Mjølstad, Linn O. Getz, Steinar Krokstad.

AFU stipendiat i AFE Anne Jølle (se AFU stipend lenger bak) og forskergruppa ønsker å se på syndemibegrepet ved å forske på forholdet mellom sosioøkonomiske forhold og utvikling av kroniske, ikke-smittsomme sykdommer (NCD) i et livsløpssyndemisk perspektiv. Vi mener dette er svært relevant for allmenntidisin. Prosjektgruppa søkte både Damnett og Samarbeidsorganet 2022 uten tilslag.

Pågående innovasjonsprosjekt: Bærekraft på legekontoret

I 2021 startet Stefán Hjörleifsson ved AFE Bergen og Linn Getz ved AFE Trondheim innovasjonsprosjektet *Bærekraft på fastlegekontoret*.

Målet er å motvirke medisinsk overaktivitet og ikke-bærekraftig bruk av den solidariske offentlige helsetjenesten i Norge ved å:

- styrke befolkningens helsekompetanse ved å informere om hvordan allmennleger arbeider, inkludert allmennlegenes ansvar for å koordinere bruken av spesialiserte undersøkelser og behandling (portvaktfunksjonen).

- informere om at overdiagnostikk og overbehandling er uheldig og potensielt skadelig for den enkelte pasient og truer bærekraften i det offentlige helsevesenet.

På grunn av bærekraftproblematikkens høye aktualitet for medisinen, har AFE Trondheim både i 2021 og 2022 avsatt en sum fra basisbudsjettet for å dra i gang dette prosjektet og komme i posisjon til å søke større midler og utvikle prosjektet, slik vi nå har gjort. I 2022 har vi arbeidet med informasjonsmateriale myntet på venteromsskjermer på norske fastlegekontor, samt podcastopptak (lanseres Vår 2023). Informasjonsmaterialet skal gjøres allment tilgjengelig uavhengig av type venteromsskjerm. Prosjektet ble sommeren 2022 tildelt **1 mill kr i støtte av Kvalitetsfondet i Den norske legeförening**, se omtale av innvilgede søknader. Prosjektet administreres fra Allmenntidisinsk forskningsenhet i Bergen (NORCE). Vi har dernerst inngått et samarbeid med fastlege-start-up prosjektet [Releivio.no](https://releivio.no) som har utviklet en plattform for ikke-kommersielle venteromsskjermer på norske fastlegekontor. Ved NTNU fikk vi via RSO midler **innvilget en PhD med oppstart i 2023** for å drive

følgforskning på prosjektet: *Sustainable health care starting at the GP office*. (Se omtale av søknader lenger fram). Prosjektgruppen bak Innovasjonsprosjektet *Bærekraft på legekantoret* vises nedenfor.

Forskningsprosjekter i 2022

Avsluttet NFR Prosjekt: Motivational Interviewing and Stakeholder Coordination to Improve Return to Work: arandomised, controlled trial with mixed methods

(NFR# 256633) -. Avsluttet 31.12.2022. Godkjent Sluttrapport 31.1.2023. Prosjektet har vært et forskningssamarbeid mellom NAV Trøndelag og NTNU (Institutt for Samfunnsmedisin og Psykologisk institutt) med OsloMet som viktig samarbeidspartner. Hovedmålet har vært å undersøke om motiverende intervju (MI) bedret tilbakeføring til arbeid ("RTW) målt med registerdata i løpet av 12 mnd etter inklusjonen og sekundære utfallsmål var ulike helse- og livskvalitetsmål og studere opplevelser av hvordan det er å være langtidssykemeldt og å få MI i en sykefraværsperiode. Prosjektet la veldig sterk vekt på kvalitative aspekter ved MI og sykefravær. Prosjektet har ledet til 2 phd-er, hvor alle artikler derfra er publisert: Vegard Foldal og Martin IngeStandal (begge disputerte i 2021). I tillegg en postdoc, Lene Aasdahl Resultater er publisert i ulike aktuelle internasjonale fagfelleverderte tidsskrift, se Cristin registreringene. Hovedartikkelen, det vil si effektstudien er nylig submittert. Øvrige

gjennomførte presentasjoner: Prosjektet hadde en nasjonal avslutningskonferanse i Trondheim 1-2. november 2022 med innlegg fra bl.a. Kunnskapsdirektøren i NAV, Yngvar Åsholt, professor Christian Staahl, Linkøping, professor Johan Håkon Bjørngaard ISM og statssekretær Norvoll fra AI Dep (chair Egil Fors), se bilde: I tillegg har studien vært i media, populærvitenskapelige fora, fagdager og seminarer i NAV, NTNU, for helsepersonell, forskere og andre samarbeidspartnere som OsloMet.

AFEs Egil Fors ledet paneldebatt ved avslutningskonferansen For det NFR-støttede MI-prosjektet i nov. 2022

Phd-prosjekter med AFE ansatte veiledere

Avsluttet med disputas i 2022: Impact of physician characteristics on unplanned hospital admissions following out-of-hours consultations in Norway

Prosjektperiode: 2017-2023

Phd-prosjekt. Stillingen inngår i et større prosjekt finansiert av Norges forskningsråd med støtte fra ISM, NTNU

Deltakere i prosjektet: Phd-kandidat: Ellen Rabben Svedahl, lege.

Hovedveileder: Professor Johan Håkon Bjørngaard, ISM, NTNU.

Biveiledere: Førsteamanuensis Kristine Pape og **Bjarne Austad**, ISM, NTNU

Andre samarbeidspartnere: Førsteamanuensis **Gunnhild Aaberge Vie**, Kjartan Sarheim Anthun, Ph.d. (Sintef og NTNU), Professor Fredrik Carlsen (Fakultet for økonomi).

Status: Alle tre artikler er publisert. Disputas fant sted i 2022, se egen omtale.

The large-scale implementation of e-consultations with the GP: a mixed-methods evaluation of the impact on health system, GPs, and patients

Prosjektnummer NFR 315404, Prosjektperiode 2021 - 26
AFE Trondheim var i 2020 partner på en NFR-søknad om bruken av e-helse-konsultasjoner i allmennpraksis, ledet av Nasjonalt senter for e-helse i Tromsø. Bevilgningen var NOK 11 845 000 totalt, herav ett Phd-stipend til AFE/NTNU (Børge Norberg). Prosjektet har medarbeidere fra to britiske universitet. Det omfatter to phd-prosjkter, ett ved AFE/NTNU og ett ved NSE/UNN Tromsø

Prosjektperiode: 01.08.2021 – 30.07.2026 (60 %)

Økonomi: Norges Forskningsråd (NFR), via Nasjonalt senter for e-helseforskning (NSE) og NTNU. Det overordnede formålet med prosjektet er å få innsikt og kunnskap om fastlegers og pasienters rolle og erfaringer med digitale konsultasjoner som tekstkonsultasjoner, videokonsultasjoner og telefonkonsultasjoner. Flere studier har vist at implementering av digitale tjenester gir høy pasienttilfredshet. Det foreligger derimot lite kunnskap om sikkerhet, egnethet, kommunikasjon og relasjon/kontinuitet, som vi skal se nærmere på i dette prosjektet.

Materiale og metode: Prosjektet består av to delstudier.

Phd prosjekt 1: belyser fastlegers og pasienters erfaringer med digitale konsultasjoner. Delstudie 1: fokusgruppeintervjuer av dedikerte fastleger. Delstudie 2-3 storskala datainnsamling i samarbeid med SKIL fra bruken av digitale konsultasjoner både blant fastleger og pasienter. Hensikten er å få dybdekunnskap om fastlegers og pasienters erfaring med digitale konsultasjoner.

Status per nå: Fokusgrupper for artikkel 1 gjennomført våren 2022, analysearbeidet er langt kommet. Planlegging av datainnsamling for Delstudie 2 og 3 i tilknytning til emnekurs i resgi av Senter for Kvalitet på Legekontor (SKIL) som skal gjennomføres i 2023 er langt kommet.

Deltakere i prosjektet: Phd- kandidat: **Børge Lønnebakke Norberg** (AFE, NSE).

Hovedveileder: **Bjarne Austad** (AFE, ISM, NTNU)

Biveileder: **Linn O. Getz** (AFE, ISM; NTNU), Paolo Zanaboni (UiT, NSE, P.I.)

Phd prosjekt 2: Delstudie 1 er en kvalitativ studie av eldre pasienters erfaringer med tekstbaserte konsultasjoner, delstudie 2 en registerstudie om bruk av e-konsultasjon før og under (og kanskje etter) pandemien, og delstudie 3 en studie om hvordan fastlegenes erfaringer med bruk av e-konsultasjoner på effektivitet, arbeidsmengde og tilgjengelighet.

Status per nå: Artikkel 1 publisert, venter på registerdata til studie 2 og spørreundersøkelsen til studie 3 laget

Deltakere i prosjektet: Phd- kandidat: Eli Kristiansen (UiT, NSE)

Hovedveileder: Paolo Zanaboni (UiT, NSE)

Biveileder: **Bjarne Austad** (AFE, ISM, NTNU)

Prosjektansvarlig: UNIVERSITETSSYKEHUSET NORD-NORGE HF

Prosjektgruppe: PI: Paolo Zanaboni^{1,2}, Eli Kristiansen¹, Monika Alise Johansen^{1,2}, Trine Bergmo¹, Maryam Tayefi Nasrabadi¹, **Linn O. Getz³, Børge Lønnebakke Norberg³, Bjarne Austad³**, Nicolas Øyane⁴, Chris Salisbury⁵, Helen Atherton⁶

¹ Norwegian Centre for E-health Research, University hospital of North Norway, Tromsø.

² Department of Clinical Medicine, Faculty of Health Sciences, UiT The Arctic University of Norway

³ Department of Public Health and Nursing, Faculty of Medicine and Health Sciences, NTNU, Trondheim

⁴ Department of Global Public Health and Primary Care, University of Bergen, Bergen

⁵ Centre for Academic Primary Care, School of Social and Community Medicine, University of Bristol, United Kingdom

⁶ Unit of Academic Primary Care, Warwick Medical School, University of Warwick, United Kingdom.

The GPs role in palliative care; map versus terrain

Prosjektperiode: 01.01.2017 – 30.06.2023 (50 %)

Økonomi: Allmenntmedisinsk forskningsfond (AMFF), og AFE, 50% stilling

Det overordnede formålet med prosjektet er å få innsikt og kunnskap om fastlegers rolleforståelse, oppfatninger og erfaringer med palliasjonsfeltet i primærhelsetjenesten. Prosjektet skal også belyse hvordan fastleger forholder seg til retningslinjen for palliasjon.

Lindrende behandling av pasienter i livets slutfase representerer utfordringer både når det gjelder kompetanse og samhandling. Mange ønsker å være hjemme så lenge som mulig, og hvis mulig også dø der. Fastlegen betraktes som en viktig aktør i det palliative forløpet. Dette reflekteres i den nasjonale retningslinjen for palliasjon, men det foreligger lite kunnskap om implementering av denne. Flere studier har dog vist at implementering av retningslinjer generelt er vanskelig i primærhelsetjenesten. I en fersk evaluering av tjenestetilbudet for alvorlig syke og døende fra SINTEF, etterlyses fastlegen som aktør. Materiale og metode: Prosjektet består av to delstudier. I studie 1 belyses fastlegers opplevde kompetanse og erfaringer fra palliasjon i praksis ut fra en spørreskjemaundersøkelse som tester kunnskap om enkelte elementer i retningslinjen, og undersøker graden av erfaring innen palliasjon. Basert på de mest relevante resultatene fra denne undersøkelsen, (studie 2) med fokusgruppeintervjuer av fastleger. Hensikten er å få dybdekunnskap om fastlegers erfaring med palliasjon, fastlegens rolle i palliativt arbeid og fastlegenes erfaringer med, og synspunkter på retningslinjen for palliasjon.

Status per nå: Artikkel 1 og 2 er publisert og artikkel 3 er innsendt. Sammenskrivingen skal ferdigstilles i løpet av vårsemesteret 2023. På grunn av Covid -19 pandemien er prosjektet noe forsinket i forhold til opprinnelig plan.

Deltakere i prosjektet: Phd- kandidat: Anne Fasting, lege

Hovedveileder: **Bente Prytz Mjølstad** (AFE, ISM, NTNU)

Biveileder: Irene Hetlevik (AFE, ISM; NTNU)

Antenatal care in primary health services

Prosjektperiode: 01.09.2020-31.08.2027 (100% permisjon fra 1.10.2022 til 31. august 2023)

Finansiering: Stillingen inngår i et større prosjekt finansiert av Norges forskningsråd (prosjektnummer 295989) med støtte fra ISM, NTNU

Gravide kvinner får gratis svangerskapskontroller hos fastlege og, etter henvisning, i spesialisthelsetjenesten. Mens de nasjonale retningslinjene anbefaler 8 kontroller gjennom et normalt svangerskap, går norske kvinner i gjennomsnitt til 12 kontroller hver. I dette prosjektet ønsker vi å se nærmere på hvordan gravide bruker helsetjenesten for svangerskapsrelaterte kontroller og problemstillinger. Vi vil beskrive hva gravide søker lege for, og hvordan ulike grupper av kvinner bruker legetjenesten. Videre vil vi se på

sykemeldingspraksis i svangerskap og på henvisninger til spesialisthelsetjenesten. Prosjektet er i oppstartsfase.

Deltakere i prosjektet: Kandidat: Ragne Victoria T K Stauri, lege

Hovedveileder: Førsteamanuensis **Gunnhild Åberge Vie**, AFE/ISM, NTNU

Biveileder: Professor Johan Håkon Bjørngaard, ISM, NTNU.

Life experiences and health – a professional concern? A study from Norwegian general practice

Prosjektperiode: 01.02.18 – 21.04.26 (50%) – forlenget pga pandemien.

Økonomi: Midler fra Allmenntilleggsfondet (AMFF) og AFE

Bakgrunn: Det er godt dokumentert at belastende og krenkende livserfaringer øker risikoen for å utvikle helseproblemer og sykdom. Fastleger som treffer sine pasienter over tid, er i en unik posisjon til å kunne observere og utforske hvordan pasienters liv og helse påvirker hverandre. Imidlertid vet vi lite om hvilke erfaringer fastleger har med å jobbe med å håndtere disse sammenhengene.

Formål: å utvikle dypere forståelse av fastlegers erfaringer og arbeid med pasienters historier om belastende og krenkende livserfaringer.

Materiale og metode:

-Delstudie 1): Fastlegers oppfatninger av den medisinske relevansen av pasienters historier om belastende og krenkende livserfaringer og hva som hindrer eller fremmer arbeidet med slike historier. Fokusgruppeintervjuer blant fastleger.

- Delstudie 2): Hvordan fastleger opplever å jobbe med pasienters historier om vonde og krenkende livserfaringer, hvordan de opplever rammebetingelsene og hva de mener er hensikten med å arbeide slike historier i konsultasjonen. Fokusgruppeintervjuer blant fastleger.

- Delstudie 3): Hvordan fastleger jobber med pasientenes historier eller en felles katastrofe i et lokalsamfunn. Dybdeintervjuer med fastlegene ved Gjerdrum legesenter om hvordan de har jobbet med pasientenes historier om opplevelser knyttet til raskatastrofen på Gjerdrum ved årsskiftet 2020.

Status nå: Artikkel 1 publisert i august 2022. Rønneberg, M., Mjølstad, B. P., Hvas, L., & Getz, L. (2022). Perceptions of the medical relevance of patients' stories of painful and adverse life experiences: a focus group study among Norwegian General Practitioners. *International Journal of Qualitative Studies on Health and Well-being*, 17(1), 2108560.

Artikkel 2 på påbegynt. Starter med datainnsamling til delstudie 3 i mars 23.

Personer som deltar i prosjektet:

Stipendiat: Marianne Rønneberg, fastlege

Hovedveileder: **Linn O. Getz (AFE)**

Biveileder: **Bente Prytz Mjølstad (AFE)**

Samarbeidspartner, Lotte Hvas, allmennlege Dr.med. tilknyttet Allmenntilleggsfondet, Forskningsenhet, Universitetet i København.

Hjemmesykehus for voksne

Prosjektperiode: 01.05.2021-01.05.2024 (100 %)

Finansiering: Offentlig PhD prosjekt som finansieres av Helseinnovasjonssenteret (50%) og NFR (50%)

Prosjektbeskrivelse og formål: Stadig mer spesialisert behandling ytes i pasienters hjem. Hjemmesykehus tilbyr behandling og oppfølging i pasienters hjem som et alternativ til tradisjonell sykehusbehandling, og tilbys for akutte/ sub- akutte tilstander i en begrenset periode. Hjemmesykehus har i Norge vært et tilbud til barn og unge siden 2008.

Nasjonale helse- og sykehusplan 2020-2023 beskriver hjemmesykehus som en god løsning for å realisere bærekraftige helse- og omsorgstjenester og for å realisere målsetningen om pasientens helsetjeneste. I tråd med dette har flere hjemmesykehus-tilbud vokst frem, også for voksne pasienter. Flere studier viser til økt pasienttilfredshet og reduserte kostnader. På den andre siden vet vi lite om hvordan hjemmesykehus erfarer for grupper som er sentrale i implementering og drift av hjemmesykehus. Dette er områder som doktorgradsprosjektet vil gi økt kunnskap om. *PhD- prosjektets hovedmål er å få økt økt kunnskap om forhold som hemmer og fremmer implementering og drift av hjemmesykehus for voksne, fra et pårørende- og tjenesteperspektiv.*

Materiale og metode: PhD- prosjektet består av tre kvalitative delstudier. *Delstudie 1:* Målsetningen er økt kunnskap om pårørendes involvering og rolle når voksne pasienter får behandling og oppfølging i hjemmesykehus. Vi har gjennomført 16 individuelle intervju med pasienter og pårørende. Våre funn er beskrevet i artikkelen «Family caregiver involvement and role in hospital at home for adults: the patients` and family caregivers` perspective. A Norwegian qualitative study». Artikkelen ble submittet til BMC Health Services Research i februar 2023, og er for tiden under review. *Delstudie 2:* Målsetningen er økt kunnskap om forhold i spesialisthelsetjenesten som hemmer og fremmer rekruttering og overføring av voksne pasienter til hjemmesykehus. Det er gjennomført 22 individuelle intervju med fagpersonell og ledere i spesialisthelsetjenesten. *Delstudie 3:* Målsetningen er økt kunnskap om forhold i primærhelsetjenesten som hemmer og fremmer implementering og drift av hjemmesykehus for voksne. Det er gjennomført 10 fokusgruppeintervju med ledere og fagpersonell i kommunale helse- og omsorgstjenester. Analyse er ikke påstartet. Status: Datainnsamling er fullført for alle tre delstudier. Første artikkel er innsendt, og analyse av datamateriale for delstudie 2 er påbegynt.

Offentlig PhD- kandidat: **Lillian Karlsen, 100 %**

Hovedveileder: **Anne- Sofie Helvik (ISM)**

Biveiledere: **Bente Prytz Mjølstad (AFE, ISM)**, Bjarte Bye Løfaldli (Helseinnovasjonssenteret).

Er kognitiv atferdsterapi god behandling av kronisk utmattelsessyndrom?

Prosjektperiode: Opåprinnelig 15.09.2012–15.09.2015 (100 %), men prosjektet har blitt meget forsinket pga. stipendiatens sykdom.

Rasouli O, Gotaas ME, Stensdotter AK, Skovlund E, Landrø NI, Dåstøl P, Fors EA.

Neuropsychological dysfunction in chronic fatigue syndrome and the relation between objective and subjective findings. *Neuropsychology*. 2019 Jul;33(5):658-669.

Gotaas ME, Stiles TC, Bjørngaard JH, Borchgrevink PC, Fors EA. Cognitive Behavioral Therapy Improves Physical Function and Fatigue in Mild and Moderate Chronic Fatigue Syndrome: A Consecutive Randomized Controlled Trial of Standard and Short Interventions. *Front Psychiatry*. 2021 Apr 12;12:580924.

Merethe Eide Gotaas, Tormod Landmark, Anne S. Helvik & Egil A.

Fors (2023) Characteristics associated with physical functioning and fatigue in patients with chronic fatigue syndrome (CFS): secondary analyses of a randomized controlled trial, *Fatigue: Biomedicine, Health & Behavior*, DOI: [10.1080/21641846.2023.2175521](https://doi.org/10.1080/21641846.2023.2175521)

Prosjektbeskrivelse: **Helsedirektoratet** etterlyste dokumentasjon på behandling av kronisk utmattelsessyndrom CFS/ME. Nasjonal kompetansetjeneste for sammensatte symptomlidelser (NKSL) vil med denne studien bidra til viten om kognitiv atferdsterapi (CBT) er effektiv behandling ved CFS/ME. Hovedutfallsmål er fysisk funksjon, helserelatert livskvalitet, og utmattelse. I tillegg til intervensjonsstudien er komorbide faktorer vurdert, spesielt nevropsykologisk funksjon, depresjon, kondisjon og livskvalitet. Personer som deltar i prosjektet:

PhD-stipendiat: **Merethe O Eide Gotaas**

Hovedveileder: **Egil A Fors (AFE)**

Biveileder: Tore Charles Stiles (Psykologisk institutt, NTNU)

Biveileder: Petter Christian Borchgrevink (Avdeling for smerte og sammensatte symptomlidelser, St. Olavs Hospital HF).

Prosjektmedarbeider: Johan Håkon Bjørngård (ISM, NTNU).

Økonomi: Finansiert av Samarbeidsorganet mellom Helse Midt-Norge RHF og NTNU, avslutning utsatt pga sykdom, men nå går det mot avslutning.

Planlagt disputas høst 2023. Alle 3 artikler er publisert.

The general practitioners' role in following up adolescents and young adults' health

Prosjektperiode: 01.11.2020-31.10.2023 (100 %)

Finansiering: NTNU (RSO-stilling)

Selv om de fleste ungdommer har god helse, opplever en ikke ubetydelig andel unge mennesker fysiske og/eller psykiske helseplager. Gjennom ungdomstiden skjer mange endringer både fysisk og sosialt, i forbindelse med overgang til utdanning eller arbeid, flytting fra foreldrehjem og økende selvstendighet og ansvar. Vi ønsker i dette prosjektet å beskrive hvordan norske ungdommer bruker fastlegen gjennom perioden fra ungdomsskole til ung voksen, og se på hvordan bruken skiller seg for ulike grupper. Vi ønsker å se på om innføring av fraværsgrænse i videregående har konsekvenser for ungdoms helsetjenestebruk, ut over det som spesifikt knytter seg til attestbehov hos elever og vi ønsker å se på hvordan foreldres utdanning henger sammen med ungdommers helsetjenestebruk. Prosjektet er i oppstartsfasen.

Prosjektet vil knyttes til et større prosjekt finansiert av NFR (se prosjektet Antenatal care in primary health services).

Deltakere i prosjektet: Kandidat: Kirsti Wahlberg, lege.

Hovedveileder: Førsteamanuensis **Gunnhild Åberge Vie**, AFE/ISM, NTNU.

Biveileder: Førsteamanuensis Kristine Pape, ISM, NTNU, Førsteamanuensis Bjarne Austad, ISM, NTNU

Taus Tids Tale (TTT). Tjenesteutforming og forebygging av helseskader og mangel på mening i hverdagen hos sårbare unge voksne, agency-utvikling og relasjonskompetanse

Prosjektperiode: 09.09. 2019 – 09.02.2023 (100%)

Økonomi: Midler fra NTNU-Trondheim Universitetskommune. Pga forsinkelser utenfor kandidatens kontroll mottok prosjektet ca. 4 mndr lønnsmidler fra AFE Trondheim i 2022 slik at prosjekttiden kunne utvides.

Sammendrag: Unge voksne med flyktningebakgrunn havner i medias søkelys når noe styrer galt av sted. De er slik sett veldig synlige. Adresseavisens «Ukeadressa-bilaget»

8. des 2018 var viet enslige, mindreårige flytninger. Reportasjen peker på at de fleste klarer seg relativt bra, men anslagsvis en tredjedel sliter med søvnvansker og psykiske plager i tillegg til det unge mennesker generelt kan streve med. Imidlertid får vi vite at psykologhjelp oppleves stigmatiserende, de unge skriver seg ut av spesialisthelsetjenesten, men etterspør samtidig tilgang til lege-hjelp når de føler seg i dårlig form. Vi vil i vår studie ta opp det spørsmålet, reise spørsmål om hvordan tjenester utformes og ønskes utformet, samt utforske informasjonsutvekslingen og relasjonskompetansen mellom kommunale etater og hvordan denne oppleves av de involverte parter. Målet med dette prosjektet er å bidra til forskningsbasert tjenesteutforming til, og forebygging av helseskader og mangel på mening hos, unge voksne med flyktningebakgrunn som har ankommet Norge uten foresatte/foreldre og som er bosatt.

Status nå: Til tross for store utfordringer med å gjennomføre intervjuer under pandemien, fikk prosjektet framdrift. Første artikkel er publisert i [Social Science and Medicine](#). Artikkel 2 er innsendt til vurdering. Analyser for artikkel 3 er påbegynt.

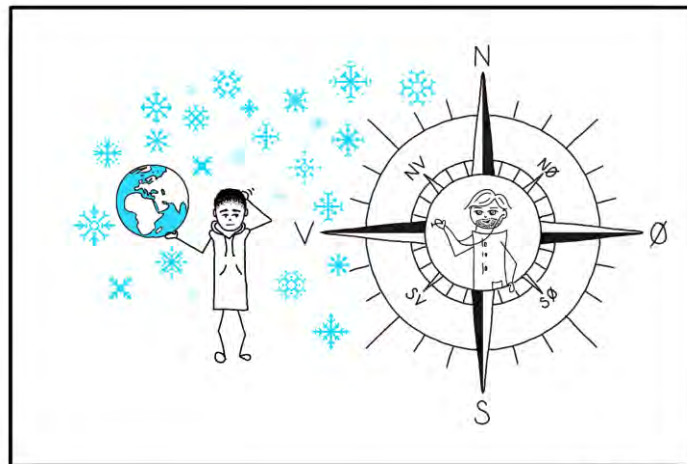
Personer som deltar:

Stipendiat: **Gjertrud Moe**, 100 %

Hovedveileder: Borgunn Ytterhus, sosiolog og professor (ISM)

Biveiledere: **Linn O. Getz**, professor; **Bente P Mjølstad**, fastlege/førsteamanuensis (AFE)

Øvrige: Betty Pettersen, førsteamanuensis/kommuneoverlege og Reza Monajemi, rådmannens stab, Trondheim kommune har bidratt som døråpnere og rådgivere.

CFS/ME versus fibromyalgi: En sammenligning av immunsystemet og psykiatriske forhold versus friske kontroller.

Prosjektperiode: 2014-2017 (forsinket pga sykdom, nå gjenopptatt))

PhD-stipendiat Nina Groven NTNU, Inst for nevromedisin

Prosjektleder Solveig Klæbo Reitan, hovedveileder, overlege/førsteamanuensis

Prosjektmedarbeidere: Biveiledere: Valentina Iversen førsteaman II NTNU / Ecrine-kordinator St Olav; Biveileder **Egil A Fors** AFE/ISM NTNU

Kroniske lidelser som kronisk utmattelsessyndrom (CFS/ME), fibromyalgi (FM) og andre kroniskesmertelidelser er svært belastende på rammede individ og deres familier. Lidelsene påfører også samfunnet store økonomiske kostnader bl.a. pga. skole- og arbeidsuførhet. Dette er en stor pasientgruppe (0,5-2,5% av befolkningen rammes av CFS/ME og opptil 25% av kroniske smertelidelser, herunder FM) som ofte bli oversett både i forskningen og i helsetjenesten. Disse sykdommene er komplekse, og har trolig biologiske såvel som psykologiske forankringer. Formål: øke kunnskap om de biologiske/immunologiske tilstandene i kombinasjon med psykometriske målinger hos disse pasientene for å bidra i forebygging og rehabilitering. I dette prosjektet vil hovedfokuset være cytokinmålinger for å sammenlikne forekomst ved CFS/ME og FM. Design: Sammenliknende tverrsnittstudoe. Følgende artikler inngår, alle er publisert:

-Groven N, Fors EA, Iversen VC, White LR, Reitan SK. Association between cytokines and psychiatric symptoms in chronic fatigue syndrome and healthy controls. *Nord J Psychiatry*. 2018 Nov;72(8):556-560

-Groven N, Fors EA, Reitan SK. Patients with Fibromyalgia and Chronic Fatigue Syndrome show increased hsCRP compared to healthy controls. *Brain Behav Immun*. 2019 Oct;81:172-177.

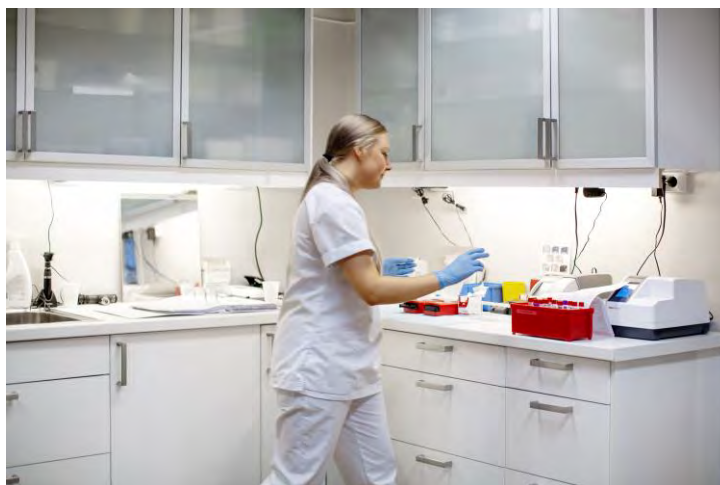
-Groven N, Fors EA, Stunes AK, Reitan SK. MCP-1 is increased in patients with CFS and FM, whilst several other immune markers are significantly lower than healthy controls. *Brain Behav Immun Health*. 2020 Mar 28;4:100067.

-Groven N, Reitan SK, Fors EA, Guzey IC. Kynurenine metabolites and ratios differ between Chronic Fatigue Syndrome, Fibromyalgia, and healthy controls. *Psychoneuroendocrinology*. 2021 Sep;131:105287.

Disputas planlagt 20.6.2023

Økonomi: Finansiert av Samarbeidsorganet mellom Helse Midt-Norge RHF og NTNU

Prosjektet avstedkommer spin-off artikler («Vit B profil i kronisk smerte») og fra tidligere smertevalideringsprosjekt («validering av generelle, utbredte smerter i ICPC og ICD-11»), samarbeid med Antonia Barke, Tyskland.

Interpreter-mediated consultations in primary care: Doctor – minority patient's role-relational interactional dynamics in Norwegian healthcare delivery

Tolkemedierte samtaler i primærhelsetjenesten. Phd prosjekt i språkvitenskap ved NTNU. *Prosjektperiode*: 2016 – gjenopptatt etter forsinkelse

Stipendiat: [Silje Ohren Strand - NTNU](#)

Phd arbeidstittel (monografi) arbeidstittel "Interpreter-mediated consultations in primary care: Doctor – minority patient's role-relational interactional dynamics in Norwegian healthcare delivery".

Hovedveileder: Gøril Tomassen, Institutt for språk og litteratur, NTNU

Biveiledere: Patrick Kermit, IPH og **Linn O. Getz**, AFE/ISM.

Status: Avhandling ferdigstilt. Planlagt disputas 2023.

Vulvasmerter

Phd-kandidat Per Kristen Teigen, 50% stilling i 2018, men revurderes. Kandidaten har et samtidig LIS-løp i gynekologi. Kandidaten har 50% stilling som phd-stipendiat.

Design: The study is designed as a randomized controlled trial. The target population is adult patients referred to specialized care with vulvar pain exceeding 6 months. The study population will be all prospective referrals for vulvar pain to a central hospital in Norway. The study sample will be allocated randomly to multimodal treatment by a vulva team or to standard treatment by a single specialist, who will be either a gynaecologist or a dermatologist.

Objectives: Compare a multimodal, multidisciplinary treatment (intervention group) with standard treatment (control group) in reducing pain in women with chronic vulvar pain.

1. artikkel publisert: Teigen PK, Hagemann CT, Fors EA, Stauri E, Hoffmann RL, Schei B. Chronic vulvar pain in gynecological outpatients. *Scand J Pain*. 2022 Jul 11;23(1):97-103

Personer som deltar i prosjektet: Hovedveileder er **Egil Fors AFE**; biveileder er førsteamanuensis Cecilie Hagemann.

Økonomi: Finansiert av Norske Kvinners Sanitetsforening.

Planlagt disputas 2024

The GP's role in early palliative care. Trajectory, experiences and future models

Prosjektperiode: 01.09.2018 – 01.09.25 (50 %) Prosjektet hadde lite framdrift i 2022 da stipendiaten hadde klinisk arbeidsoppgaver som kommunlege/fastlege.

Økonomi: Midler fra Allmenntmedisinsk forskningsfond (AMFF)

Målet er å skape ny kunnskap om allmennlegers rolle i forhold til pasienter med diagnostiserte, livsforkortende lidelser, med fokus på å etablere/bevare/styrke lege-pasientforholdet i fasen forut for et eventuelt forløp med behov for konvensjonell, palliativ omsorg der sykehus-spesialister per i dag ofte spiller framtrepende roller. I internasjonal litteratur kalles slik proaktiv, medisinsk relasjonsbygging og framtidsplanlegging «*early palliation*».

Prosjektet skal inneholde en kvantitativ registerstudie og to kvalitative delstudier. Delstudie 1: Kvantitativ studie av kontaktmønsteret for pasienter med ikke-kurabel lungekreft i henholdsvis primær- og sekundær-helsetjenesten, 2 år før og 2 år etter diagnostidspunkt. Her er alle søknader og godkjenninger fra Kreftregisteret, NPR og KUHR på plass; han/vi venter kun på utlevering av data (se framdriftsrapport). Delstudie 2: Kvalitativ intervjustudie med utgangspunkt i et knippe indekspasienter med ikke-kurerbar lungekreft. Hensikten er å få innsikt i pasientenes tanker og erfaringer knyttet til fastlegens involvering, overgangen mellom (evt.) kurativ og palliativ fase i behandlingen, og samspillet mellom fastlege/primærhelsetjeneste og sykehus. Delstudie 3: Fokusgruppestudie blant leger. Tema: fenomenet samhandling og «clinical handover»
Status nå: Alle data til delstudie 1 er koblet og analyser gjenopptas i 2023.

Personer som deltar i prosjektet:

Stipendiat: **Cheneso Moumakwa**, fastlege

Hovedveileder: **Linn O. Getz** (AFE)

Biveileder: **Bente P. Mjølstad** (AFE)

Biveileder Aslak Steinsbekk (ISM). Prosjektmedarbeider: **Gunnhild Å. Vie** AFE.

Postdoc prosjekter og samarbeidsprosjekter med andre miljø

Phd-prosjekt: Hva veier tyngst? Vanskelige oppveksterfaringers assosiasjoner til pregravid vekt blant kvinner i HUNT-populasjonen

Prosjektdeltakere: Phd-kandidat og jordmor [Heidi Linn Sandsæter](#)

Veiledere og samarbeidspartnere: Veiledere: Hege Selnes Haugdal, HNT, Julie Horn, spes i gynekologi og obstetikk, førsteamanuensis, ISM, NTNU. Samarbeidspartnere: **Linn O. Getz**, AFE/ISM. Trine Tetlie Eik-Nes, Elisabeth B. Magnussen, gynekolog St Olav; Ottar Bjerkeset, spes. i psykiatri og professor ved Nord Universitet.

Økonomi: Samarbeidsorganet, Phd-stipend fra 2020.

Status: Artikkel 1 er innsendt, artikkel 2 er i analysefasen

Phd- prosjekt: Nettbasert behandling av fødselsrelaterte traumesymptomer

Å føde sitt barn og bli mor forbindes vanligvis med lykke. For noen kvinner blir imidlertid fødselen en negativ opplevelse som gir traumesymptomer, redusert livskvalitet og nedsatt funksjonsnivå. Omlag 4 % av alle kvinner får posttraumatisk stresslidelse etter fødsel (PTSD-f). I Norge utgjør dette over 2000 kvinner hvert år.

PTSD-f kan ha negativ effekt både på tilknytning til den nyfødte, amming og parforhold i den sårbare spedbarnstida. Kvinner med PTSD-f utvikler oftere fødselsdepresjon, har høyere risiko for fødselsangst, venter lengre med å få barn igjen og får færre barn totalt. Det er per i dag lite kunnskap om fødselsrelaterte traumesymptomer, kvinners behandlingsbehov, hva som er virksom behandling og i hvilket nivå av helsetjenesten hjelpen bør gis. Mange barselkvinner med traumatiske fødselsopplevelser faller mellom flere stoler i søken etter helsehjelp i en sårbar tid. Det er et stort behov for utvikling av behandlingstilbud, og samarbeidet mellom kommune- og spesialisthelsetjeneste rundt

denne gruppen bør styrkes. Vårt prosjekt vil bidra til å forbedre helsetjenestene for spedbarnsmødre. Vi vil utvikle et digitalt behandlingsprogram gjennom innovativ og brukersentrert utviklingsmetodikk basert på empiri, teori og erfaringer fra pasienter og helsepersonell. Vi vil så teste programmets behandlingseffekt i en randomisert kontrollert multisenterstudie ved fire sykehus i Norge hvor kvinner med fødselsrelaterte traumesymptomer gjennomfører behandlingen i perioden 15 til 30 dager etter fødsel. Vi vil undersøke om programmet kan dempe traumesymptomer, forebygge utvikling av PTSD-f og ha positiv effekt på amming, tilknytning, fødselsdepresjon og parforhold i barseltida. Tidlig behandling av traumesymptomer som forebygger PTSD-f vil ha stor betydning for kvinners helse og livskvalitet, samt deres barn og partnere. Digital behandling kan gjøre helsehjelp kostnadseffektivt og lett tilgjengelig uavhengig av pasientens bosted og tilgang til helsepersonell med relevant kompetanse. Behandlingen kan tilbys personer som har vansker med å møte opp til en fysisk avtale ved en klinikk og tilpasses funksjonsvariasjoner knyttet til f.eks. syn og hørsel, samt oversettes til flere språk. Vårt prosjekt bidrar derfor til et mer pasienttilpasset tjenestetilbud hvor flere sikres lik tilgang til virksom behandling. Prosjektet vårt er brukernært og faller inn under Stiftelsen Dam sin prioritering av forskning knyttet til tjenestetilbud i kommuner, samt N.K.S sin forskningssatsning på fødsel-/barselomsorg og psykisk helse.

Prosjektgruppe: Psykolog og phd-stipendiat Ingvill Øvsthus, Cecilie Hagemann, førsteamanuensis/ og overlege St OLavshospital/NTNU (hovedveileder), Joar Øveraas Halvorsen, psykologspesialist/førsteamanuensis ved Institutt for psykologi/ NTNU, Mirjam Lukasse, jordmor, professor Universitetet i Sør-Øst Norge/ OsloMet, Berit Schei, professor emerita ISM/ NTNU, Tine Nordgreen, psykologspesialist, Forskningsenter for Digitale Psykiske Helsetjenester, **Bente Prytz Mjølstad, AFE.**

Prosjektet ble innvilget 3-årig Phd-stipend til Øvsthus fra Stiftelsen DAM i 2022.

<https://dam.no/prosjekter/nettbasert-behandling-av-fodselsrelaterte-traumesymptomer/>

Phd- prosjekt: Kystsamfunn i endring. Generasjon, helse og bærekraft

Prosjektperiode: 2018 – 23

Phd kandidat [Sofie Lauvås Hjorthen](#)

Prosjektet hører inn under paraplyen Norway as a sea nation - Oceans - NTNU. **Linn O. Getz** (AFE) er samarbeidspartner i prosjektet.

Publikasjoner

Artikkel 1: Hjorthen SL, Sund ER, Skalická V, Steinar Krokstad S. Understanding coastal public health: Employment, behavioural and psychosocial factors associated with geographical inequalities. The HUNT study, Norway. Soc Sci Med 2020 Doi: 10.1016/j.socscimed.2020.113286.

Artikkel 2: Hjorthen, Sofie Lauvås; Sund, Erik; Kjørholt, Anne Trine; Engevdold, Miriam Hjeldebakken; Krokstad, Steinar. (2021) Public health in restructuring coastal communities: Generational trends in self-rated health following the decline in small-scale fishing. The HUNT study, Norway. Journal of Rural Studies. vol. 88.

Artikkel 3: Hjorthen SL, Sund ER, Skalická V, Eikemo TA, Getz LO, Krokstad S Trends in absolute and relative educational inequalities in health during times of labour market restructuring in coastal areas: The HUNT Study, Norway.
Soc Sci Med. 2022 Jan;292:114541. doi: 10.1016/j.socscimed.2021.114541.
Disputas painlagt 31 mars 2023

Phd-prosjekt: A cluster randomized trial to evaluate comprehensive approach to hypertension management in Nepal

Despite having effective approaches for hypertension management including use of antihypertensive medication, monitoring of blood pressure and lifestyle modification many people with hypertension in Nepal remain undetected and untreated. A comprehensive intervention which provides personalized counselling on lifestyle modification, medication adherence together with support for regular monitoring of blood pressure is expected to achieve well controlled blood pressure. This is a community based, non-blinded, parallel group, two-arm cluster randomized controlled trial, with an allocation ratio of 1:1, conducted in Budhanilakantha municipality, Nepal. Ten health facilities are randomly allocated to either of the two trial arms. 1250 individuals aged 18 years and older with established diagnosis of hypertension will be recruited from the areas served by the participating health facilities.

Project group; PhD-candidate Sanju Bhattarai, Archana Shrestha, Department of Public Health, Kathmandu University School of Medical Sciences, Dhulikhel, Nepal, Professor Bjørn Olav Åsvold St Olavs hospital/NTNU, General practitioner and associated professor **Bente Prytz Mjølstad AFE/ NTNU**, Professor Eva Skovlund NTNU, Senior Researcher Abhijit Sen NTNU.

Phd og post doc: ConVenTu studien (Control of ventilation tubes),

Prosjektperiode: 15.08.2017-14.08.2025

Økonomi: Mottatt midler fra Samarbeidsorganet og Felles Forskningsutvalg

Søkte RSO midler i 2022: Fikk tilslag på midler til stipendiat.

Prosjektbeskrivelse: Studien er en multisenter, randomisert, non-inferiority studie av barn i alderen 3-10 år som har fått satt inn dren i trommehinnen. Totalt inkluderes 300 barn etter operasjon på 6 sykehus i Norge. Halvparten av barna vil få oppfølging av ØNH-lege og den andre halvparten hos fastlege. Det primære utfallsmålet er barnets endring i hørsel etter to år, men vi vil også undersøke andre audiologiske data, antall re-operasjoner, subjektive plager, komplikasjonsrate, livskvalitet mm.

Det vil også gjøres en kvalitative studier av foresatte og det planlegges en helseøkonomisk studie.

Status: Datainnsamling begynte høsten 2017, og 2 års kontrollene vil være ferdig gjennomført i 2022.

Studiepublisert protokoll i Trials i 2020. Det er pågående to kvalitative studier om opplevelser med operasjon og oppfølgingen etterpå.

Prosjektet utgår fra Institutt for Nevromedisin og Bevegelsesvitenskap (INB), NTNU.

En postdoc (Ann-Helen Nilsen) har hovedfokus på de kvalitative studiene.

Det vil i løpet av 2022 søkes om stipendiat.

Deltakere: Prosjektledergruppe: Ann-Helen Nilsen, postdoc.

Stipendiat Rikki Yahiro starter i 2023. **Veiledere blir** Wenche Moe Thorsteinsen (INB), **Bjarne Austad** (AFE), **Anne-Sofie Helvik** (AFE).

Phd-prosjekt: Digitalt journalinnsyn

Phd prosjekt 2021-25

Phd stipendiat, Klinisk psykolog [Hilde Kristin Flata](#), Psykologisk institutt, UiO:
Hovedveileder: Hanne W Oddli, Psykologisk institutt, UiO. Biveileder: Petter Aaslestad, prof i litteraturvitenskap

Ressurspersoner i prosjektet Tor-Johan Ekeland, professor i sosialpsykologi ved Høgskolen i Volda, arbeider med forholdet mellom kunnskapssyn, styring og profesjonsutøvelse i psykisk helsevern. Psykologspesialist Hilde Veldt har som behandler 5 års erfaring med digitalt journalinnsyn i rusinstitusjon, Helse Vest. Hun er opptatt av journalen som et narrativt og viktig verktøy i behandling. **Linn O. Getz** er professor i medisinske atferdsfag og leder av Allmennt medisinsk forskningsenhet (AFE) ved NTNU, med arbeid innen vitenskapsteori og kommunikasjon. Psykiater Ewa Ness, leder ved Psykiatrisk legevakt i Oslo, har arbeidet systematisk for å sikre god journalkvalitet der. Som seniorrådgiver i Statens helsetilsyn har hun omfattende erfaring med journallettersyn. Ellen Krefting er professor i idéhistorie ved UiO, har omfattende tekstanalytisk erfaring og interesse for kunnskapshistorisk og idéhistorisk fagteori.

Prosjektbeskrivelse finnes [her](#).

Økonomi: DAM stiftelsen/UiO

Phd-prosjekt: Rus og regulering - på søken etter toleransevinduet

Phd-prosjekt innen rus- og avhengighetsmedisin.

Bakgrunn: Det er behov for behandlingsmetoder innen rusmedisin som tar høyde for kompleksiteten i rusbrukslidelser. Dette prosjektet vil undersøke nytteverdien av toleransevindusmodellen i behandling av unge med rusbrukslidelse gjennom kvalitative intervju med pasienter, pårørende og behandlere. Prosjektet vil gi en triangulering av opplevd relevans og nytte av modellen gjennom innhenting av perspektiver fra pasienter,

pårørende og behandlere i ett og samme prosjekt. På bakgrunn av intervjuene vil en psykoedukativ modell og arbeidsbok videreutvikles og prøves ut i klinikken med tilbakemelding i form av intervju med behandlere og spørreskjema til pasienter.

Prosjektgruppe: Phd-kandidat Sunniva Elisabeth Christiansen, LIS-lege. Hovedveileder postdoc, psykologspesialist Charlotte Fiskum, NTNU. PI og biveileder: Sverre Georg Sæther. Samarbeidspartner: **Linn O. Getz**, AFE/ ISM.

SupportPrim: Utvidet beslutningsstøttesystem til leger i allmennpraksis

SupportPrim er et omfattende NFR-støttet prosjekt der målet er å forbedre behandlingen av muskel- og skjelettplager i allmennpraksis ved hjelp av beslutningstøtte basert på kunstig intelligens. Prosjektet ledes av professor Ottar Vasseljen ved ISM/NTNU. Lars Christian Lervik fra ISM **leder** arbeidspakke 4 som vil teste effekten av stratifisert behandling av muskel- og skjelettplager. **AFEs Bjarne Austad** sammen med Pål Jørgensen og Torbjørn Øien, er fra 2020-21 er med som prosjektmedarbeidere. Effekten av en utviklet, stratifisert behandlingstilnærming skal her testes i en randomisert kontrollert studie blant leger i allmennpraksis. Infrastrukturen PraksisNett skal anvendes for å rekruttere deltakere. Pasienter blir stratifisert i 3 ulike risikogrupper ved hjelp av screeningverktøyet Keele StarT MSK Tool utviklet av Keele University i UK. Allmennleger i intervensjonsgruppen blir informert om i hvilken av risikogruppene deres pasienter befinner seg (lav, medium eller høy), og de får tilpassede råd om behandling basert på risikogruppene. Allmennlegene i kontrollgruppen fortsetter behandling av sine pasienter som vanlig. <https://www.ntnu.no/supportprim>
Status: Data-innsamling frem til utgangen av mars 2023. Protokoll-artikkel innsendt.

Physical activity and Quality of Life in the Energy Balance and Breast Cancer Aspects (EBBA-II) Study.

Prosjektet er del av et større brystkreft-prosjekt, inkl livskvalitet, fatigue, partnerstøtte og helse, samt onkologi/biologiske problemstillinger <https://clinicaltrials.gov/ct2/show/NCT02240836>. Prosjektleder: Prof. Inger Thune, Leder for EBBA-II prosjektet i Oslo og Trondheim (OUS; Universitetet i Tromsø). Økonomi: Samarbeidsprosjekt med Oslo Universitetssykehus, Kreftavd St Olavs, UiO, NTNU og UiT. **Egil Fors** ved AFE er involvert i artikkelprosjekter som involverer livskvalitetsmål, og med på hovedartikkelen om «trening av brystkreftpasienter under pågående kreftbehandling»: <https://www.ous-research.no/home/trec/Research%20group/14376>

Motivational interviewing in long-term sick absence: A randomized controlled trial with mixed methods

Samarbeidsprosjekt mellom NTNU (ISM og Psykologisk inst) og NAV. NFR-prosjekt i HELSEVEL. **Prosjektleder (PI) er professor Egil Fors (AFE)**
To phd-kandidater ved prosjektet har tidligere disputert (Årsmelding 2021) Prosjektet fortsetter med flere planlagte publikasjoner.

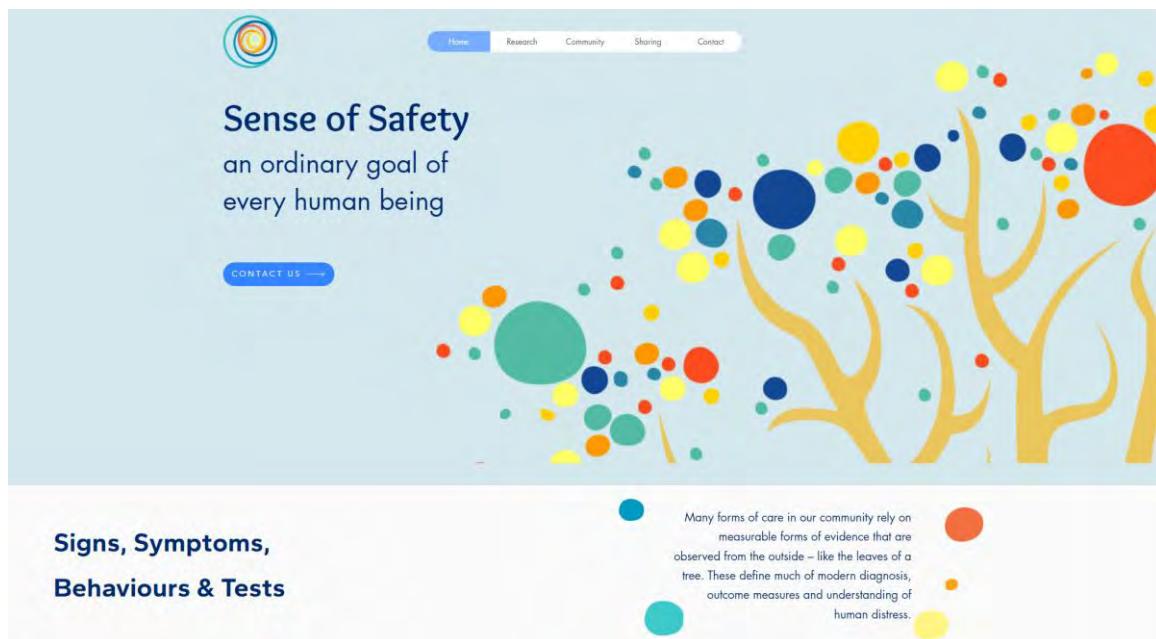
Exploring the concept “sense of safety” for GPs

Prosjekt 2020-

Økonomi: Royal Australian College of General Practitioners

Prosjektbeskrivelse: Dette teoriutviklingsprosjektet tar utgangspunkt i allmennlege [Dr Johanna Lynch](#) Phd som Linn O. Getz var opponent for (omarbeidet bokform): [A Whole Person Approach to Wellbeing: Building Sense of Safety - 1st E \(routledge.com\)](#).

Aim: To further develop the transdisciplinary concept of *sense of safety* for general practice, arguing that the whole person needs to be understood within their context and relationships. Involverte i prosjektet: Johanna Lynch (P.I.) and Mieke Van Driel at University of Queensland, Australia; Chris Dowrick at University of Liverpool; Kurt Stange at Case Western Reserve University, USA, Pam Meredith at University of the Sunshine Coast Australia, and **Linn O. Getz** (AFE). Prosjektets hjemmeside <https://www.senseofsafety.com/>:

Long-term risk of progression following cervical intraepithelial neoplasia grade 1: a national cohort study

Prosjektperiode: 2020 – 2019 (30 %)

Finansiering: Kreftforeningen, ansettelse ved Kreftregisteret

Cervical intraepithelial neoplasia grad 1 (CIN1) håndterer vi oftest konservativt, fordi vi anser regresjonsraten som høy og progresjonsraten til høygradig forandringer og kreft som lav. Studiene på dette er dog få og til dels gamle. I denne nasjonale, populasjonsbaserte kohort studien skal vi kartlegge risiko for progresjon ved CIN1 og i hvor stor grad kvinner med CIN1 ender med behandling.

Metode: Alle data er hentet fra nasjonale helseregister.

Studiepopulasjonen er trukket fra alle kvinner registrert med minst en celleprøve i cytologiregisteret fra 01.01.2020 til 31.12.2019. Publikasjon kommer i 2023.

Deltakere i prosjektet: **Ingrid Baasland**, postdoc Kreftregisteret og **AFE**, Ameli Trope` (Kreftregisteret), Tone Bjørge, (UiB, samt Kreftregisteret), Signe Opdahl (ISM, NTNU), Gry B Skaare (Kreftregisteret), Birgit Engesæter (Kreftregisteret), Mari Nygaard (Kreftregisteret).

AFU – prosjekter

[Å se mennesket- kan forståelse og bruk av noen psykoterapeutiske begreper og bedre forståtte pasienter og mindre frustrerte \(fast\)leger](#)

Prosjektperiode 2020 – 22

Økonomi: AFU-stipend for Kari Thori Kogstad (4 mnd.)

Stipendiat Kari Thori Kogstad, spesialist i allmennmedisin og fastlege ved Gjerdrum legesenter fikk 4 måneders AFU stipend i 2020 for prosjektet.

Personer som deltar: **Linn O. Getz**, AFE (veileder). Samarbeidspartnere: Prof. I psykologi Siri Gullestad, UiO og psykiater Svein Haugsgjerd, Oslo.

Status: Rapport fullført i 2020. Artikkel publisert i tidsskriftet Michael i 2022: [Å se mennesket Kan innsikt i psykoterapi bidra til bedre møter hos fastlegen?](#)

[Erfaringer med svangerskap- og barselkontroll hos fastlegen](#)

Videreført AFU prosjekt. *Prosjektperiode:* oktober 2020 –

Økonomi: AFU-stipend for Christine Agdestein (4 mnd for 2021 + 2 mnd i 2022.)

Studien skal kartlegge kvinners erfaringer med svangerskap- og barselkontroll hos fastlegen, hvordan oppfølgingen samsvarer med forventninger og deres behov. Hovedfokus er på barselkontrollen (også kalt 6 ukers kontrollen). Data er samlet i form av en spørreundersøkelse som i 2022 ble sendt ut til alle kvinner som har født i løpet av de siste 2-6 måneder ved to sykehus i Nord Trøndelag. Prosjektgruppe: Christine Agdestein, fastlege og AFU-stipendiat, **Bente Prytz Mjølstad** (prosjektleder/hoveveileder), **Gunnhild Vie** og **Ingrid Baasland**, alle AFE, Julie Horn, HiNT/ NTNU.

[Effekten av en intervensjon gjennomført av allmennleger og kommuneoverlege for å bedre forskrivningspraksis av opioider, benzodiazepiner og hypnotika i en norsk bykommune](#)

Prosjektperiode 2020 – 22

Økonomi: AFU stipend til Muhunthan Navaratnam 4 måneder.

Muhunthan (Mudde) Navaratnam, spesialist i allmennmedisin og fastlege i Molde har i samarbeid med kommuneoverlege i Molde Cato Innerdal, **Linn O. Getz** og Håvard Skjellegrind fått 4 måneder AFU stipend for å forske på effekten av en intervensjon gjennomført av allmennlegene og kommuneoverlegen i Molde for å bedre forskrivningspraksis av opioider, benzodiazepiner og hypnotika.

Hovedveileder: Førsteamanuensis i allmennmedisin Håvard Skjellegrind, HUNT forskningsgruppe, ISM. Samarbidspartnere: **Bjarne Austad, Gunnhild Vie, Linn O. Getz (alle AFE)**, Cato Innerdal kommuneoverlege i Molde og The Beate Brevik, Høgskolen i Molde.

Status: Artikkel publisert I SJPHC «[Prescription of potentially addictive medications after a multilevel community intervention in general practice](#)”

Videreutviklet: Fastlegeordningen 2.0. Økt kunnskap om dagens fastlegeordning

Prosjektperiode: høst 2018 – 2022

Økonomi: AFU-stipend for Børge Norberg og Tor Magne Johnsen, Nidarosfondet
Initiativet til prosjektet [Fastlegeordningen 2.0 - Trønderopprøret \(flo20.no\)](#) kom under et kurs for NTNUs lektorer i 2018. Prosjektet representerer et innovativt samarbeid mellom ulike aktører utenfor og i akademia. En del av prosjektet var en omfattende survey blant norske fastleger utført i 2018. Intensjon med prosjektet er å få bedre kunnskap om; hva fastlegene faktisk utretter av arbeidsoppgaver. Status:

-*Publikasjon 1*: [Komplekse problemstillinger i allmennpraksis – en prevalensstudie | - Tidsskrift for Den norske legeforening \(tidsskriftet.no\)](#)

-*Publikasjon 2* [The impact of clinical experience on working tasks and job-related stress: a survey among 1032 Norwegian GPs](#) ble publisert I 2022.

Med dette anses prosjektet avsluttet.

Personer som deltok: **Børge Nordberg** (fastlege Phd stipendiat AFE og Nasjonalt senter for E-helse) og Tor Magne Johnsen (fastlege og forsker nasjonalt Senter for E-helse)

Veiledere: **Bjarne Austad og Linn O. Getz, AFE**. Samarbidspartnere: **Johann A. Sigurdsson**, stud med Hanne Dahl Vonen og **Frode Helgetun Krogh** (AFE-tilknyttet rådgiver survey/statistikk).

Allmennlegers arbeid under pandemien – survey blant norske fastleger

Prosjektperiode 2020-23

Finansiering. Frivillig arbeid blant tidligere AFE stipendiater i regi av AFE Trondheim. Prosjektet er utviklet i fortsettelsen av AFU prosjektet Fastlegeordningen 2.0. Baseres på en survey blant norske fastleger under første fase av Lockdown under pandemien. Det basere seg på en ny survey blant over 1000 norske fastleger. Tema var fastlegenes erfaring av bruk av videokonsultasjoner under lockdown og erfaringer knyttet til portvaktrollen under C-19 pendemien.

-*Publikasjon 1*: [Suitability of Video Consultations During the COVID-19 Pandemic Lockdown: Cross-sectional Survey Among Norwegian General Practitioners – PubMed \(nih.gov\)](#)

-*Publikasjon 2*: General Practitioners' Experiences with Potentials and Pitfalls of Video Consultations in Norway During the COVID-19 Lockdown: A Qualitative Analysis of Free-Text Survey- innsendt for vurdering.

-*Publikasjon 3*: Fastlegens rolle som protvakt under pandemien – under utarbeidelse.

Personer som deltar: **Børge Norberg, Tor Magne Johnsen Linn O. Getz, Bjarne Austad, Frode Helgetun Krogh**, stud med Hanne Dahl Vonen. Prosjektet ga opphav til

samarbeidet med Nasjonal senter for E-helse i Tromsø (NFR prosjekt om e-konsultasjoner, se egen omtale).

Syndemi-tilnærming i allmennpraksis

Ekstrastipend fra AFU 2021.

Stipendiat: Anne Jølle

Prosjektgruppe: John-Arne Skolbekken, **Bente Prytz Mjølstad**, **Linn O. Getz**, Steinar Krokstad, Anna Luise Kirkengen.

Prosjektperiode: 6 mnd ekstra stipend fra AFU som fordeles på 40% i 15 mnd, fra november 2021 til desember 22.

Prosjektet: Vi fikk et AFU ekstrastipend for å jobbe øremerket med syndemiforskning. Vi ønsker å se på syndemibegrepet ved å forske på forholdet mellom sosioøkonomiske forhold og utvikling av kroniske, ikke-smittsomme sykdommer (NCD) i et livsløpssyndemisk perspektiv. Vi mener dette er svært relevant for allmennmedisin. Foreløpig har vi brukt tid på å sende enn postdoc søknad til Damnett sammen med Råde for psykisk helse. Videre kommer vi til å jobbe med en teoriartikkel om syndemi og ikke-smittsomme sykdommer, som også vil bli presentert på NCGP i Stavanger i juni. Prosjektgruppa sendte skissesøknad til Damnett i februar 2022 og senere til Samarbeidsorganet (avslag). Prosjektgruppa går videre med søknadsarbeid i 2023.

Hovedoppgaver medisin, masteroppgaver og andre mindre prosjekter i regi av AFEs faste seniorer

Forsiktighetsregler og bekymringer i svangerskapet. En studie blant gravide i Norge.

Prosjektperiode 2020-23

Hovedoppgave i medisin ved stud med Mari H hansen og Hanna S Mørkved.

Spørreundersøkelse der gravide rekrutteres via sosiale medier. Datainnsamling januar-februar 2022. Veiledere **Bente P Mjølstad**, **Bjarne Austad** og **Linn O. Getz**, alle i AFE: Samarbeidspartner: psykolog M.Sc. Ingvill Øvsthus.

Status 2022: Datainnsamling fullført. Hovedoppgave levert. Tre artikler under utarbeidelse.

Intranasal analgesia to children for acute pain

Prosjektperiode: 2021-2022

Hovedoppgave medisin, Marcus Prescott (stud.med NTNU). Studien er en systematisk review av dokumentasjon for at akutte, sterke smerter hos barn kan smertelindres intranasalt med like god effekt som intravenøst. Hovedveileder: Bjarne Austad (AFE). Biveileder: Melanie Simpson (NTNU) Samarbeidspartnere: Odd Martin Vallersnes (UIO), Sindre Andre Pettersen (bibliotekar, NTNU), Ekaterina Spirridinova (Moskva, Russland), Daniel Munblit (Moskva, Russland og London, UK)
Artikkel innsendt i 2022 - under vurdering

Publisering etter hovedoppgave medisin: Strategier for felles forståelse. En studie av fastlegens møte med pasienters forventninger rundt bildediagnostikk

Prosjektperiode: 2019-22

Hovedoppgave i medisin ved stud.med. Marie Kaltenborn Nyquist og Karina Ellingsen Walderhaug, som har gjennomført en kvalitativ observasjons- og intervjustudie av fastleger med fokus på deres strategier for å unngå henvisninger til bildeundersøkelser som ikke er strengt medisinsk indisert. Veiledet av **Bente Prytz Mjølstad** (AFE). Publikasjon 2022 [GP strategies to avoid imaging overuse. A qualitative study in Norwegian general practice - PubMed \(nih.gov\)](#)

Publisering etter hovedoppgave medisin: Do they cope or mope? A survey of GPs' experiences with the gradual renewal of the Norwegian cervical cancer screening programme. Prosjektperiode: 2019– 22. Screeningprogrammet mot livmorhalskreft har gjennomgått store endringer. Fastlegene har en sentral rolle som prøvetakere og formidlere av resultat og videre håndtering. Denne studien har undersøkt fastlegenes erfaringer med Livmorhalsprogrammet og dets nylige endringer. Vi har identifisert utfordringer knyttet til programmet og undersøkt hvilke informasjonskilder fastlegene bruker med tanke på livmorhalscreening. Material og metode: Tverrsnittsstudie gjennom en kvantitativ, elektronisk spørreundersøkelse blant 429 norske fastleger i 2020. Navn på kandidatene: Anna Bowe, Sofie Afseth, medisinstudenter. Hovedveileder: **Ingrid Baasland** (AFE, ISM, NTNU og Kreftregisteret). Biveiledere: **Bente Prytz Mjølstad** og **Gunnhild Åberge Vie** (AFE, ISM, NTNU). Oppgave godkjent 2021, vitenskapelig artikkel publisert i 2022 [Do they cope or mope? A survey of GPs' experiences with the changes in the Norwegian Cervical Cancer Screening Programme - PubMed \(nih.gov\)](#)

Andre eksterne prosjekt

Phd-prosjekt: Luktesansen, askepott blant sansene

Prosjektperiode: 2022 – 2025, (deltids)

Phd- kandidat: Ingrid T Heian, INB, NTNU

Finansiering: Helseforetaket i Møre og Romsdal

Prosjektbeskrivelse: Overordnet mål for studien er å få økt kunnskap om lukt og lukterening blant friske voksne. Studien baserer seg på innsamlede data (selvrapporterte ad lukt, MRI og fMRI) fra en RCT med to ulike luktetreninger og ett års oppfølgingstid. Hovedveileder: professor **Anne-S. Helvik**. Biveiledere: Wenche Moe Thorstensen og Ståle Norsgård, INB. Samarbeid med eksterne fagmiljø er sikret for enkeltartikler.

Phd-prosjekt: Med nese for Kols

Prosjektperiode: 2019 – 2022

Phd- kandidat: Marte Øie, Lege ØNH- INB, NTNU

Finansiering: Samarbeidsorganet HMM-NTNU

Prosjektbeskrivelse: Dette er en studie med fokus på nese-bihule symptom og livskvalitet hos personer med Kols sammenlignet med en kontrollgruppe.

Status per nå: All datainkludering er ferdigstilt og første artikkelen er publisert:

Rhinosinusitis without nasal polyps in COPD.

Hovedveileder: førsteamanuensis Wenche Moe Thorstensen, INB

Biveiledere: professor **Anne-S. Helvik**, professor Sverre Stensvåg UIB, og prof.

Emeritus Malcom Sue-Chu (tidligere ISB, NTNU)

Disputerte November 2022 v.

Phd-prosjekt: Alcohol consumption in older adults with cognitive impairment and dementia

Prosjektperiode: 2020 – 2023, (100 %)

Phd- kandidat: Ben Kvamsvåg, Psykolog- ISM, NTNU

Finansiering: Kontaktutvalget ved Sykehuset innlandet

Prosjektbeskrivelse: Overordnet mål for studien er å få økt kunnskap om alkoholkonsum og konsekvenser av slikt konsum blant eldre med symptomer på kognitiv svikt og demens i Norge. Dette for å utvikle behandling og pleie i spesialist og kommunehelsetjenesten og forbedre situasjonen for pårørende. Vi bruker data fra Norsk pasientregister for personer som kommer til utredning for kognitive svikt i spesialisthelsetjenesten. Data kobles mot reseptregisteret og register for behandling i spesialist og kommunehelsetjenesten.

Hovedveileder: professor **Anne-S. Helvik**. Biveiledere: post.doc Kjerstin Tevik, ISM og Sverre Bergh, AFS, Sykehuset innlandet HF & NSAH, Vestfold HF

Phd-prosjekt: Depressive symptom blant eldre hjemmeboende

Prosjektperiode: 2022 – 2024, (deltids)

Phd- kandidat: Heidi Sivertsen, ISM, NTNU

Finansiering: ISM interne midler

Prosjektbeskrivelse: Overordnet mål for studien er å få økt kunnskap om demens blant eldre hjemmeboende i Norge. Data fra HUNT brukes.

Hovedveileder: professor **Anne-S. Helvik**. Biveiledere: professor Grøill Haugan, ISM

Post doc prosjekt: Kvalitetsindikatorer i sykehjem

Dette post.doc prosjektet ble initiert av Professor Sigrid Nakrem ved ISM og går fra 2022. Studien bygger på allerede innsamlet datamateriale fra flere sykehjem i Trøndelag/ Møre og Romsdal. Den skal også gjennomføre en Delfi-studie. PostDoc er ansatt, Kjerstin Tevik, som for tiden går i 50% stilling. Studien gjennomføres i samarbeid med Professor **Anne-S. Helvik** AFE, ISM, NTNU.

Experiences with participation in a life-style program, long-term follow-up

Prosjektperiode: 01.12.21-31.12.22.

Ingen spesiell finansiering. *Målsetting:* Å undersøke hvordan deltakerne i et frisklivssentraler beskrev sine mål for deltakelse og om de opplever endring av levevaner under og etter deltakelse i et livsstilsprogram, 5 års oppfølging.

Samarbeidspartnere: **Anne-Sofie Helvik**, AFE, ISM, NTNU. Ingrid Følling, ISB og St Olavs Hospital.

Drikking i eldre år- en longitudinell studie.

Studien er finansiert av Actis og dennes søsterorganisasjon og eies av Nasjonalt senter for Aldring og helse med kobling mot demens. Finansieringen gjelder for 2 år i 50 % fra 01.09.2022 for en forsker. Hensikten er å øke kunnskapen om alkoholbruk i eldre år og studere betydningen av alkoholinntak for kognitiv svekkelse og demens senere i livet. DATA fra HUNT2-HUNT4, HUNT470+ og aldring i Trøndelag brukes.

Studien er kommet i stand gjennom ett samarbeid med Professor **Anne-S. Helvik** AFE, ISM, NTNU Sverre Berg AFS sykehuset Innlandet og Forskningsjef Professor Geir Selbæk Nasjonalt senter for Aldring og helse (NSAH), Vestfold HF

Pain and Quality of life in NH residents

Prosjektperiode: 01.05.2020-31.12.2023

Ingen spesiell finansiering ellers. *Målsetting:* Undersøke forekomst av klinisk signifikant smerte og bruk av smertestillende legemidler blant eldre sykehjemsbeboere med demens, i etterkant av innkomst til sykehjemmet, og videre utforske sammenhengen mellom smerte og livskvalitet hos disse beboerne. Prosjektet er i 2021 utvidet og vil omhandle endring i smerteintensitet og livskvalitet over en toårsperiode for ovenfornevnte kategori av sykehjemsbeboere. *Samarbeidspartnere:* Anne-Sofie Helvik, AFE, ISM, NTNU. Kjerstin Tevik, ISM, NTNU, Sverre Bergh, AFS, Sykehuset Innlandet HF & NSAH, Vestfold HF. Kamile Kukulcu Akdeniz univertitetet i Tyrkia vil inngår.

Data er innsamlet gjennom SAM-AKS2,- AFS Sykehuset Innlandet

Prevalence of pain in nursinghome residents

Prosjektperiode: 01.12.2021-31.12.2022

Ingen spesiell finansiering. *Målsetting:* lage to systematiske oversikter som beskriver forekomst av smerte blant sykehjemsbeboere med demens. En systematisk oversikt inkluderer studier fra Norge som publiseres på norsk og en systematisk oversikt som omhandler alle studier publisert fra 2010 som har kartlagt forekomst av smerte blant sykehjemsbeboere med demens. *Samarbeidspartnere:* **Anne-Sofie Helvik**, AFE, ISM, NTNU. Kjerstin Tevik, ISM, NTNU, Sverre Bergh, AFS, Sykehuset Innlandet HF & NSAH Vestfold HF

Psychometric evaluation of an assessment tool for Quality of life in persons with dementia

Prosjektperiode: 01.06.21-31.12.23. Ingen spesiell finansiering. *Målsetting:* Hensikten med studien er å evaluere de psykometriske egenskapene (ved hjelp av Konfirmerende faktor analyse) til demens spesifikt livskvalitets instrument blant sykehjemsebeboere (QUALID) En vil se på styrker og svakheter med verktøyet og dets nytteverdi i klinisk praksis. *Samarbeidspartnere:* **Anne-Sofie Helvik**, AFE, ISM, NTNU, Geir-Tore Stensvik, Gørill Haugan, & Sigrid Nakrem, ISM, NTNU.

Older relatives with elevated alcohol consumption: Experiences and reflections from next of kin. *Prosjektperiode:* 01.01.20- 31.12.23. *Delfinansiert av Nasjonalt senter for aldring og helse. Målsetting:* Få kunnskap om erfaringer og refleksjoner pårørende til eldre med forhøyet alkoholinntak gjør seg. *Samarbeidspartnere:* **Anne- Sofie Helvik**, AFE, ISM, NTNU og NSAH Vestfold HF. Aud Johannessen, NSAH, Vestfold HF.

Experiences from a municipal in-home intervention study, designed to improve hearing and vision in the older people

Prosjektperiode: 01.11.21-31.12.22. Ingen spesiell finansiering. *Målsetting:* Undersøke erfaringene sykepleiere har med å delta i en intervensjonsstudie der hensikten er å bidra til høresels og synskorrigerende tiltak ved behov. *Samarbeidspartnere:* **Anne-Sofie Helvik**, AFE, ISM, NTNU, Aud Johannessen, NSAH, Vestfold HF og Gro Gade Haanes USN.

Effect of geriatric assessment and regularly case conferencing on neuropsychiatric symptoms in nursing homes. A cluster randomized trial

Prosjektperiode: 01.01.21-31.12.22. Ingen spesiell finansiering. *Målsetting:* Evaluere effekten av geriatrisk vurdering og konfranssemøter i sykehjem *Samarbeidspartnere:* **Anne-Sofie Helvik**, AFE, ISM, NTNU, Geir-Tore Stensvik, Gørill Haugan, & Sigrid Nakrem, ISM, NTNU.

Experiences from next of kin to younger adults with dementia

Prosjektperiode: 01.11.21-31.12.22. Ingen spesiell finansiering. *Målsetting:* Undersøke erfaringer pårørende til yngre personer med demens har knyttet til 6 spesifikke områder i hverdagen. Her brukes Mixed metode *Samarbeidspartnere:* **Anne-Sofie Helvik**, AFE, ISM, NTNU, Aud Johannessen, NSAH, Vestfold HF, Knut Engedal, NSAH, Vestfold HF, Hege Kersten, Sykehuset i Telemark, Lara Hvidtsten, Sentralsykehuset i Vestfold.

Experiences and reflections among health personal working in in-home care during different phases of COVID-19

Prosjektperiode: 01.06.20-31.12.22. Ingen spesiell finansiering. *Målsetting:* Hvordan opplever ansatte som skal ivareta pleie og omsorg til risikoutsatte eldre pasienter i hjemmebasert omsorg (kommunehelsetjenesten) sin arbeidssituasjon i forbindelse med COVID-19 pandemien, initsialt og over tid. *Samarbeidspartnere:* **Anne-Sofie Helvik**, AFE, ISM, NTNU, Aud Johannessen, NSAH, Vestfold HF.

Neuropsychiatric symptoms before and after transition to nursing home in older people with dementia

Prosjektperiode: 01.12.2019- 31.12.2022. Ingen spesiell finansiering. *Målsetting:* Utforske forekomst av klinisk signifikante neuropsykiatriske symptomer før og etter en person med demens, har fått sykehjemsplass. *Samarbeidspartnere:* **Anne-Sofie Helvik**, AFE, ISM, NTNU. Sverre Bergh, AFS Sykehuset Innlandet & NSAH, Vestfold HF. Jüratė Šaltytė Benth, UIO. Under publisering

Expectation and consequences of rehabilitation more than six months after stroke

Prosjektperiode: 01.06.21-31.12.23. Ingen spesiell finansiering. *Målsetting:* Undersøke hvilke forventninger og erfaringer personer som kommer til rehabilitering mer enn seks måneder etter et slag har. *Samarbeidspartnere:* **Anne-Sofie Helvik**, AFE, ISM, NTNU, og mastergradsstudent i føykehelse

Congitiv stimulation and reflections among next og kin

Prosjektperiode: 01.06.21-31.12.23. Ingen spesiell finansiering. *Målsetting:* Undersøke hvilke forventinger og erfaringer pårørende til personer med mild grad av demens gjør seg med deltakelse og gjennomføring av individuell kognitive stimulering

Samarbeidspartnere: **Anne-Sofie Helvik**, AFE, ISM, NTNU, Torhild Holthe, NSAH, Vestfold HF, og mastergradsstudent i følkehelse.

Olfaction, airflow and nasal geometry in COPD

Prosjektperiode: 01.01.20-31.12.22. Ingen spesiell finansiering. *Målsetting:* Undersøke luktesans og geometriske forhold i nesene hos pasienter med KOLS

Samarbeidspartnere: **Anne-Sofie Helvik**, AFE, ISM, NTNU, Wenche Moe Thorstensen, INB, NTNU og St. Olavs hospital, ØNH-avdelingen.

The olfactory function: Is airflow and nasal geometry associated with olfactory functioning in healthy adults

Prosjektperiode: 01.01.20-31.12.22. Ingen spesiell finansiering. *Målsetting:* Studien ser på sammenhengen mellom luft-gjennomstrømming og anatomi i nesene og luktefunksjonen hos friske voksne.

Samarbeidspartnere: **Anne-Sofie Helvik**, AFE, ISM, NTNU. Wenche Moe Thorstensen, INB, NTNU og St. Olavs hospital, ØNH-avd.

Publication of student project

Comparing upper airway sign and symptoms in COPD and Asthma patients

Prosjektperiode: 01.09.20-31.12.23. Ingen spesiell finansiering. *Målsetting:* Studien ser på sammenhengen mellom øvre luftveis symptomer og tegn hos pasienter med Astma og Kols og sammenligner disse.

Samarbeidspartnere: **Anne-Sofie Helvik**, AFE, ISM, NTNU. Wenche Moe Thorstensen, INB, NTNU og St. Olavs hospital, ØNH-avdelingen.

Publication of student project

Aging in Turkey

Prosjektperiode: 01.01.20-01.07.23. Ingen spesiell finansiering. *Målsetting:* I samarbeid med et tyrkisk miljø studere hvordan en ser på aldring hos eldre som deltar i universitets senior studier.

Samarbeidspartnere: **Anne-Sofie Helvik**, AFE, ISM, NTNU. Gørill Haugan, ISM, NTNU og Nord-Universitet. Kamile Kukulcu, Akdeniz University, Turkey.

Aging among Turkish immigrants to Norway

Prosjektperiode: 01.10.22-31.12.24. Ingen spesiell finansiering in Norge. *Målsetting:* Etterspørre eldre tyrkiske immigranter i Norge sine erfaringer og opplevelser vedrørende aldring, helse og bruk av helsetjenester i Norge.

Deltakere: **Anne-Sofie Helvik**, AFE, ISM, NTNU. Studenter og ansatte ved Akdeniz University, Turkey.

Aging, dementia and support

Prosjektperiode: 01.11.22- 31.12.24 Ingen spesiell finansiering in Norge. *Målsetting:* Utvikle støttesystem til eldre med demens og deres pårørende i Tyrkia gjennom samarbeid med studenter og professorer ved Akdeniz Universitet.

Deltakere: Professor **Anne-Sofie Helvik**, AFE, ISM, NTNU. Studenter og ansatte ved Akdeniz University, og Alzheimer organisasjonen i Turkey.

Ingrid Følling var hovedveileder for tre masterstudenter fullført 2022

-Skånøy L. *Hvordan kan motivasjon bidra til endring av levevaner hos voksne for å forebygge diabetes type 2*. Master i Klinisk Helsevitenskap, Fedme og Helse, IKOM, MH, NTNU

-Grindheim S. *Hvordan endringer i konservativt behandlingsforløp under Covid-19 pandemien har påvirket pasienter med fedme- en longitudinell studie ved Avonova Ringerike Rehabilitering*. Master i Klinisk Helsevitenskap, Fedme og Helse, IKOM, MH, NTNU

-Ranes K. «Det er berre tungt å vere tung»- unge voksnes erfaringer med fedme og psykisk helse. Master i Psykisk Helsearbeid, IPH, NTNU

AFE ansatte/tilknyttedes verv 2022

Her oppgis formelle verv. Deltakelse i prosjektrelaterte nettverksgrupper o.l. omtales andre steder.

Bente Mjølstad

Leder av det langsgående emne Profesjonalitet, pasient kontakt og kommunikasjon ved medisinstudiet ved NTNU 2019 –

Medlem i fagrådet for Allmennt medisinsk forskningsfond 2016 - d.d

Medlem i tankesmia Blikk på Barn 2018 - d.d.

Medlem i Nasjonalt forskningsnettverk for palliasjon i primærhelsetjenesten 2018 - d.d

Medlem i NFAs faggruppe mot overdiagnostikk og overbehandling 2019-d.d.

Medlem i AFE Tromsøs forskningsnettverk om overdiagnostikk og bærekraft i helsetjenesten 2022 -

Fast spaltist "Legeliv" i Dagens Medisin 2019 - d.d.

Medlem av vitenskapelig komite, Nordic Congress of General Practice 2022 i Stavanger (2019-22)

Medlem RETHOS- programgruppe medisin 2018 - 2021, ny oppnevning for 4 år, (evaluering av programmet 2021-d.d)

Medlem i referansegruppe for helsekartlegging av barn i barnevernet; Utvidelse av nasjonalt forløp for barnevern, Hdir 2021- 2022

<https://www.helsedirektoratet.no/nasjonale-forlop/barnevern>

Medlem i referansegruppe for spesialitet i palliativ medisin, Hdir 2022

Medlem i Nordic Risk Group

Referee i flere tidsskrift

Linn O. Getz

Nestleder undervisning for medisin fra 2017 og medlem av Studieprogramrådet medisin ved NTNU fra 2021 -

Senior stabsfunksjon i Nasjonal Forskerskole i Allmennt medisin (NAFALM)

Medlem av redaksjonskomiteen i Tidsskriftet Michael.

Varamedlem, programrådet for Nasjonalt Senter for Distriktsmedisin, UiT Norges Arktiske Universitet 2015-

Senior rådgiver i Cause Health nettverket 2020-

Medlem i AFE Tromsøs forskningsnettverk om overdiagnostikk og bærekraft i helsetjenesten 2022 -

Medlem i Nordic Risk Group og AFEs interdisiplinære tenketank.

Medlem at NTNUs Språkutvalg som reviderte NTNUs språkpolitikk i 2022

Gjesteskrivent i Universitetsavisa 2022-23
Innvalgt i Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab DKNVS
Fagfellevurderer for flere tidsskrift, medlem av flere vitenskapelige bedømmelseskomiteer.

Egil Fors

Styremedlem i Norsk forening for atferdsmedisin og helsepsykologi (NAMH)
Leder av Norsk forening for smertemedisin.
Regional leder i det nasjonale primærmedisinske forskningsnettverket PraksisNett-Midt (verv avsluttet 2022).
Medlem i medisinsk fagråd for Norges Fibromyalgiforbund
Medlem The European Network of Fibromyalgia Associations (ENFA)
Medlem av #EFIC2022 Scientific Programme Committee, Dublin 2022 (Den europeiske smerteforeningens fagkonferanse).
Medlem av faggruppe smertemedisin i Norsk forening for allmenntmedisin (NFA).
Referee for flere tidsskrift, f.eks: Journal of Pain, European Journal of Pain, Scandinavian Journal of Pain, Scandinavian Journal of Public Health & PAIN.

Bjarne Austad

Medlem i Studieprogramrådet for medisinstudiet fra 2018-
NTNUs representant i EURACT fra 2015 -
Revisjon øre-kapittelet i Allmenntmedisinboka
Styret i LVS (Leger i vitenskapelige stillinger) fra 2021.
Regionalt utvalg for Midt-Norge i Legeforeningen fra 2021
Vara til styret i Sør-Trøndelag legeforening fra 2021
Fagfellevurderinger for flere tidsskrift

Anne Fasting

Styremedlem Norsk forening for palliasjon (NFPM) fra september 2018, styreleder i foreningen fra november 2020
Leder av Nasjonalt forskningsnettverk for palliasjon i primærhelsetjenesten
Leder av klinisk etikk-komite, Helse Møre og Romsdal HF

Ingrid Baasland

Varamedlem i Rådgivningsgruppen for Livmorhalsprogrammet, Kreftregisteret
Styremedlem i Norsk forening for kolposkopi
Medlem i Fagråd nasjonalt kvalitetsregister for gynekologisk kreft
Medlem i Faglig panel, Livmorhalsprogrammet, Kreftregisteret
Medforfatter i Helsedirektoratets Nasjonal handlingsplan for gynekologisk kreft
Medforfatter i Veileder i obstetrikk (ansvarlig for cervixdysplasi).

Anna Luise Kirkengen

Faglig medarbeider Tidsskr Nor Legeforen 2005 –22
Member of Board I The Permanente Journal, San Diego 2017 –22
Referee i flere tidsskrift
Leder av Allmenntmedisinsk Forskningsutvalg (AFU) 2010 – 22

Johann Agust Sigurdsson

Leder Nordic Federation of General Practice (NFGP) 2018-23

Anne-Sofie Helvik

Programleder for Videreutdanning i aldring og eldres helse ved ISM
Representant i Forsknings- og fagutviklingsrådet for Klinikk for øre-nese-hals-, kjeve- og øye-sykdommer ved St. Olavs Hospital
Reviewer for flere tidsskrift.

Ingrid Følling

Arbeidsgruppemedlem Revidering av Nasjonale Retningslinjer for Diabetes angående Levevaner.
Arbeidsgruppemedlem Revidering av Nasjonal anbefaling for fysisk aktivitet ved diabetes type 2

Økonomi – AFE Trondheims basismidler 2022

Grunnlag for rapport sendt til Helsidirektoratet mars 2023

Rapportering AFE 2022	sum
Lønn og sosiale kostnader	3 756 615
Reiseutgifter, arrangementer med sosiale utgifter	126 947
Andre konsulenttjenester	24 275
Forbruksmateriell/kontortjenester NAFALM	92 866
Bærekraft på legekantoret	145 000
Sum kostnader 2022	4 145 704
EF forskerskolen	- 24 404
videreførte ubrukte midler	165 042
SUM total	4 286 342

AFE Trondheim ligger ved Institutt for Samfunnsmedisin og sykepleie på Campus Øya i Trondheim

SLUTT